

బి.కె.ఆర్
బాల్ బేరింగు
డీసెలు అయిల్ ఇంజన్లు
(పరతులులేని గ్యారంటీ)
వివరములకు:-
భవాని ఇండస్ట్రీయల్ కార్పొరేషన్
రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.
Phone: 459 Ex.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

నంపుటి 41 * సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి * సంచిక 12

19-3-69
బుధవారము నుండి
నెల్లూరు శ్రీ రీరామమూర్తిలో
.....
Thunder Ball
(థండర్ బాల్)
.....
కలర్ - సినిమా స్కీన్
తేముటాండు గూడవారి చిత్రం

ఎవరిగొడవ వారిది!

హైదరాబాదులో నెల్లూరు జిల్లా రాజకీయాలు

ఎవరి గొడవ వారిదిగావుంది. అక్కడ హైదరాబాదులో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి రాజకీయమైన చావుబ్రతుకుల్లో దిక్కుతోచక దిగులుపడి కుప్పకూలిపోయి కూర్చున్నప్పుడు; ఇక్కడ-ఏ చావు నీది, మా సంగతిముందు చూడమన్నట్లు మన నాయకులు జిల్లా రాజకీయాలను, జి. ప. వ్యవహారాలను కట్టకట్టుకొనిపోయి దుంపతెంచి వచ్చినట్లున్నారు.

జి. ప. లో 'ఉస్త్రింగులు-పోస్త్రింగుల' బాధ సహించరానిదిగా వున్నదని ఎం. ఎల్. వి. టి. ఎం. ఎల్. సి. టి కలసి పంచాయితీరాజ్యం మంత్రికి ఒక వివేదిక సమర్పించారు; అది తెలిసి జి. ప. ఛేర్మన్ మందిమార్పులతో పరుగెత్తి సంజాయిషీ చెప్పకొని వచ్చారు.

ఇటీవల ప్రజలు, చచ్చగా వుండిన జిల్లా రాజకీయాలు ఈ వారంలో గుప్తమని మందాయి. జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ మేనకూడు గోపాలకృష్ణారెడ్డి వారంరోజుల పాటు హైదరాబాదులో మకాంపేసి, అందరినీ నమికరించుకొని, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి జి. ప. పాలనమీద వ్యవక్తంగానే దండయాత్ర జరిపారు. ఇదరీలు, పోస్త్రింగులు, పూస్త్రింగులగుర్తు వివరంగా ఒక నివేదికయిచ్చి, విచారణ జరిపింది. ఈ 'అక్రమాల'ను అరికట్టవలసిందిగా కోరారట.

విచారణకు ఒక అధికారిని నియమించినట్లు వందాయతీరాజ్ మంత్రిగారు చెప్పారని అవకాశములవల్ల తెలుస్తున్నది. ఈ నివేదికలో కానననట్లులు వేమారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, తనెంతుల నరసింహం, కాటూరు నారాయణస్వామి, పెళ్ళి కూర్తు రామచంద్రారెడ్డి, ఓరేవల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, దాగంటి రోశయ్యనాయుడుగారయ్య; కానన మండలి సభ్యులు వి. వి. వి. ఆర్. కె. - కొరవ 8 వ పేజీలో

సరికొద్దీ!

కాంగ్రెస్ వాదుల ఆలోచనలు- విధుల్లో, గ్రామాల్లో పరిస్థితులు

సామ్యనామ సంవత్సరంలో అంధ్య ప్రదేశ్ సామ్యంగా సాగిపోతుందని ఆశించువాము. సూచనలుమాత్రమలా కనిపించడంలేదు.

రాజీయ నాయకులందరూ ఏమి చెప్పినప్పటికీ, తెలంగాణలో, ముఖ్యంగా కరీం నగర్, వరంగలు, మహబూబ్ నగర్, విజాపూరు జిల్లాల్లో, ప్రత్యేకరాష్ట్ర వాదం బలపడుతున్నది. నిజానికి ఈ ప్రాంతానికి చెందిన ఏ రాజీయనాయకు డికిబాడా తమ నియోజకవర్గానికి వెళ్ళి ప్రజల నెడకొనే శక్తి, అత్యధికానంలేదు హైదరాబాదులో పోలిను ఇండో-ఇస్లామిక్ కూర్చుని ప్రతికూ ప్రకటనలు చేయడం తప్ప. వారిధోరణిమాస్తే ఏదో విధంగా రోజులు గడిస్తే నది, అంతా నమసి పోతుందిలేనని వాదిస్తున్నట్లుగావుంది.

మీరంతా ప్రజలపద్ధతులెల్ల, తెలంగాణ హక్కులను పూర్తిగా అమలుచేస్తామని, తెలంగాణ అత్యున్నతికి నిర్విరామకృషి

జరుగుతుందని నచ్చచెప్పడం ముఖ్యమంత్రి శ్రీశం అధివారంనాడు, తెలంగాణ కాంగ్రెస్ కానననట్లులను పిలిచిచెప్పారు. చాలామంది తలలాపారనుకొండి, కాని అవనిమాత్రం మమ్మల్నివ్వకు చేయమనకందని గుండె నిర్బంధం చేసుకొని చెప్పిన వారు లేకపోలేదు.

మా హైదరాబాదు వివేఖరి

కాంగ్రెస్ ఈ సమావేశమే దిశంగా జరిగింది. ఆరోజున 11 గంటలకు కామంతా సమావేశమై తమ కార్యక్రమమేమిటో నిర్ణయించుకోవాలని అత్యుత్తరెడ్డి, దొక్కరావు ప్రభృతులు అనుకున్నారు. ఆ నిషయంతెలిసిన ముఖ్యమంత్రి కామే ఉదయం 10 గంటలకు సమావేశం ఏర్పాటుచేస్తూ ఆహ్వానం వుపారట.

ఈ సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిని రాజీనామా పెట్టమని న్యవ్వంగా అడిగిన వారు లేరుకాని ఏ పావమెరుగని నీతమ్మగారు అడవులపాలెనట్లు ఈ వాటి తెలంగాణ అసంతృప్తికి, ముఖ్యమంత్రి శ్రీశం వంద రెడ్డిగారు వాద్యత వహించక తప్పదని నూదించినవారు లేకపోలేదు. తెలంగాణ మంత్రులు రాజీనామా చేయాలని జి. నంజీరెడ్డి కోరికే, ఏ మంత్రి రాజీనామా పెట్టనక్కరలేదని ఏ. నర్సారెడ్డి చెప్పారు.

కానననక సమావేశంమూలంగా తెలిస అంతా తెలుసు: ఒకటి, కుమార్ లలిత్ నివేదిక వ్యవారం తెలంగాణ అదనపు నిలవలు రూ. 42 కోట్లుగా తెలిసవ్వటికీ, తెలంగాణ ప్యాంథియనం - కొరవ 8 వ పేజీలో

మంత్రి లక్ష్మణ్ బాపూజీ రాజీనామా ఇచ్చాడా?

సమాచారమంత్రి శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ క్రొత్తనినాదాన్ని చేపట్టి, ఛలో ఢిల్లీ అంటూ విమానం ఎక్కాడు. నాగాలాండ్ వలె తెలంగాణాకుకూడా ప్రత్యేక స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కావాలని కోరుతూ, కేంద్ర నాయకులతో చర్చలకై ఢిల్లీకి పోయారు. ప్రాంతీయ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ చొక్కారావుకూడా మంత్రివెంట తరిలారు.

లక్ష్మణ్ బాపూజీ మంత్రిత్వానికి రాజీనామాయిచ్చి ఈక్రొత్త నినాదాన్ని చేపట్టారని అన్నారు. విచారిస్తే రాజీనామాలేదు గీజానామాలేదు అని తెలిసింది. మంత్రి వర్గ నిర్ణయమేమీ లేకుండా, రాజీనామా చేయకుండా, తెలంగాణా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని కోరడం, ఢిల్లీకి పోవడం ఎట్లాసాధ్యం అంటే; సాధ్యమే అయింది. లక్ష్మణ్ బాపూజీ ముఖ్యమంత్రికిచెప్పే పోయాడంటారు. అది ఎంతవరకు నిజమో మరి! కొండా లక్ష్మణ్ గారు తెలంగాణాలోని వాతావరణాన్నిబట్టి నడచుకోదలచినట్లున్నది; అందుకే ఈనినాదం! కొండా లక్ష్మణ్ అనుసరించిన వైఖరి అంధ్య ప్రభుత్వాన్ని, తెలంగాణా మంత్రులను ఇరుకున పెట్టడంకాదా? దీని పరిణామం ఏ విధంగా వూడబోతుంది? ●●

ALLWYN REFRIGERATORS

King Frige	Queen Frige	Snow Frige	Mini Frige
9 C. F. T.	7 C. F. T.	5 C. F. T.	3, 5, C. F. T.

Readily Available

HIRE PURCHASE WITH BANKS

in 10 to 36 monthly instalments will also be arranged.

CONTACT
SUBODH AGENCIES
6 A. C. BUILDINGS,
(Phone: 449)
TRUNK ROAD - NELLORE

Authorised Dealers for Allwyn Refrigerators

—: For the districts of :—
NELLORE, CUDDAPAH, KURNOOL and TIRUPATHI TOWN.

ఎమ్మిగనూరు చేనేత సహకార వస్త్ర విక్రయశాల - ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు.
23-3-69 తేది నుండి 30-3-69 తేది వరకు
15-వ అఖిల భారత చేనేత వారోత్సవ సందర్భమున
రూపాయకు 10 పైసలు రిటేటు ఇవ్వబడును.
వెడపేట్లు, బంగారు, వండెలు, దీరెలు అన్నియు నాణ్యమైన నేతకలవని వ్యత్యాసిపడనవది. ఈ సందర్భమున అధివారముబాడ అంగడి వుండును.

జనమార్గము

సామ్య చైత్ర శుద్ధ తదియ శుక్రవారం 21-3-1969

క్రొత్త సంవత్సరం

చురక కొత్త సంవత్సరం వచ్చింది. దాని పేరు సామ్య. పేరునుబట్టి భావమేదానం పొరపాటుపడకుండు. కొత్త సంవత్సరం వచ్చినపుడల్లా అదేదో భావించి సామ్య గొప్ప తెనుదని అభివృద్ధి, గతినిదన సంవత్సరం చెడలేనదని అనుకోవడం అడుగుతుంటుంది. కాని నన్ను యుగ రన్నుట్టు గతకాలముకంటె వచ్చుకాలము మేలన-అని అనుకోవచ్చువుంటుంది అందుకు.

అనే వ్యక్తిని వివరించుచున్నాయి, కన అడుగున్నాయి. కొంతవత్సరం కలతలు లేవీంది; కార్యక్లామ పెంచండి; తెలుగు భాష దీక్షతో ముంది. సామ్య అయినా స్నేహసాహిత్యాలను పెంపొందిస్తుందో లేదో, భావించి వ్యసాదిస్తుందో లేదోననేఅందోకన ఉగాదినాడు తెలుగు వారిని కలవరపెడుతుందనది. సామ్య వత్సరం అంధ్యం కళ్ళ తను కాపాడ గలిగితే అంతకంటె చేయగలిగిన వుర కావలెను. సామ్యమంది అ నహాయం అనిస్తున్నాము. అకాంక్షిస్తున్నాము.

మధ్యప్రదేశ్ మార్పులు

అతుకు ఒకకనేరదని ఒకసామెత. వివిధ రాష్ట్రాల్లో అతుకులొంత మంత్రి వర్గాలు అగదాటుచూస్తుంటే, ప్రెసామెత జ్ఞాపకానికొస్తుంది. మధ్యప్రదేశ్ మాడో మంత్రివర్గం అధికారానికివచ్చింది. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రభుత్వాన్నికారం చేసిన రాజా నరేష్ చంద్రకూడా కాంగ్రెసుకు ద్రోహంచేసి, గ్యూర్మియర్ రాజీ వందనచేసిన కాంగ్రెసు వాడే. ఇప్పుడు రాజీనామాయిచ్చి, నరేష్ చంద్రకు కీరితం పెట్టిన గోవింద నారాయణ సింగ్ కూడా కాంగ్రెసుకు ద్రోహంచేసి, ముఖ్యమంత్రి అయినవాడే. అంటే ఎన్నిపార్టీలు కలసినా, ఎంతవలమున్నా ప్రభుత్వం కాంగ్రెసువాదిని ముందు పెట్టుకునే ఎన్ని అంతులైనా అడగలగు తున్నాయన్నమాట. ఒక్క మధ్యప్రదేశ్ లోనే కాదు, వ్యతిరేకాలు అధికారానికి వచ్చిన ఏ రాష్ట్రాంటియున్నా ఇదేచరిత్ర. కాక్తాలికోడేగోతోనో, రెక వ్యక్తిగత ఆధ్వర్యములవల్లనో, అధికార ఏర్పి వల్లనో సంస్థను దీక్షిపెట్టి దాన్ని చెల్లి తీసి కాము శ్రష్టు వట్టుకున్నారేకాని, దివలవరకు ప్రతివజ్రలతోకూడా వుండ లేక పోతున్నారని, మధ్య ప్రదేశ్ గోవింద నారాయణసింగ్ గారి గాధే దాటుతుంది.

కట్టి అహ్వానంకడమే జరిగి వుంటే, మరలా కాంగ్రెస్ చెడ్డపేరుకు గురియ్యే వుండేది; ఇప్పుడున్న అనుకూల వాతావరణముల్లా వ్యతిరేకంగా వరిణమింది వుండేది. ఈ విషయంలో మాత్రం కాంగ్రెస్ అవినందనీయంగా వ్యవహరించిందనే చెప్పవచ్చు. గోవిందనారాయణసింగ్ తదితర పాత కాంగ్రెసువాదుల వున్న ప్రవేశంలో హైకమాండు కొన్ని వరకులను విధించిందనే వార్తలు వచ్చాయి. రాష్ట్రంలో మధ్యంతర ఎన్నికలవస్తే మీరి కాంగ్రెస్ తిక్కెట్టు ఇవ్వడవని, ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గం ఏర్పడితే అందులో మీరి స్థానం వుండదని అంటున్నారు. ఈ వరకులకు వాళ్ళు అంగీకరించారో లేదో తెలియదు. పార్టీ మార్పులకుముఖం వ్యక్తిగత ద్వేషాలు, అధికార పిపాసలే అయినప్పుడు, ఈ వరకులకు వారు అంగీకరించడం సాధ్యమా అనే సందేహం కలుగుతున్నది. వారు అవరకులకు అంగీకరించుకుంటేమాత్రం వారి బొదారాన్ని కాక్తాలికిగంనైనా మెచ్చుకోక తప్పదు. ఏమైనా పార్టీకి ద్రోహంచేసిన వారి వ్యవర్తనను కొంతకాలం వరిక్షించడం అవసరం. వారిని జాయి తీసి వరిక్షించడంకూడా అవసరమే. ఏవరి స్థితుల్లోకూడా పార్టీ భృష్టులను గట్టె ఎక్కించడం జరగకూడదు. ఇప్పుడు మధ్యప్రదేశ్ లో కాంగ్రెస్ మళ్ళీ అధికారానికి వస్తుందా రాదా అనేది ఒకటి రెండు రోజుల్లో తేలిపోతుంది. అధికారానికి వచ్చేట్లంటే ఇంతకాలం పోరాడినది. ఏ. మిత్రా గారు రావడానికిలేదు; ఎలక్షనా లేదు అయిన అన్నదయ్యాడు. తిరుగా నాయకత్వ ఎన్నిక కాంగ్రెస్ ను దిన్నాదన్నంచేస్తుందో, లేక ఈ అక్కతను అట్టనే కొనసాగిస్తుందో చూడవలసివుంది. ప్రస్తుతం ముఖ్యమంత్రియైనరాజాగారు ఇవలమైనప్పుడు, మంత్రివర్గాన్ని కట్టించే అవకాశం కాంగ్రెసుకు ఇవ్వడం వుండవలసింది. మధ్యంతర ఎన్నికల ప్రసక్తికి ఇది సహాయకాదు. కాంగ్రెస్ ఈపారి అధికారాన్ని స్వీకరించేట్లంటే మంత్రుల ఎన్నికలోకూడా, వరిపానలోకూడా వైతిక విలవలను,

అయ్యా! బంగోరే మా దుంప తెంచకండి!

అయ్యా బంగోరే గారూ మేమిటా 'జనమార్గ'కు పాతకావుం. పాతకావుం అక్కడక్కడా మేమిటా కొందరం ఇచ్చివున్నాం. మాలో చాలామందికి-కామికారెత్తు, రామానాయుడుగారివల్లనే వార్తాపత్రికలు చదివే అలవాటువడింది. అలవాటు చూడగా పోలేదు. నాయకుగారి వలెనే - యే విషయం మీద ప్రాచీనా మీ రదనల్లో ఆ కళికదోరణి ప్రతివలెన్నుది. మేమిం కా అలవాటు దొవ్వన జుమికారెత్తు అక్షరంపోతుండా అ మూలాగం చదువుతాం. అయితే మీ కి వ్యయం యేమొచ్చిందీ ముచ్చ అంటే-మేమంతా అంగధాషా వాననలేని మామూలు వట్టెహారిమానులం, నానిరకం వాళ్ళం. మాకాపై యింగ్లీషు చదువులరావు; యితరల మీ వ్యాపాల నిండా వాపాల ఊపాలువంటి ఇంగ్లీషు మాటల్ని మధ్యమధ్యలో అదే వనిగా ఇంగ్లీషు లిపిలోనేవాసి మా గొంతుకల్లో వట్టెదేసి వచ్చివెళ్ళాయల్లు యిరికింది యిచ్చింది పెడున్నాడు. ఇకమీదట యిత్రా మా దుంపతెంచకండి. ఒకచేర ఇంగ్లీషు మాటలు ప్రాచీనా, క్రింద దాని అనువాదం కాసి, కనీసం తెలుగులిపిలోనైనా యిస్తే బాగుంటుంది. ఆ కాస్త వుజ్యం కట్టుకోకండి. అల్లంపాడు. -పేర్కాటి రామిరెడ్డి (ఇకమీదట బంగో. రే మీ దుంపతెంచకుండాపూస్తా! సం. ౭ రె)

శ్రీశ్రీగారి తిక్కన పూహాగానాలు

చలంగాడు సావిత్రిలాంటి పారాజీక పాతకాల్ని తినుకుని పాతకాత్మ రచయితల గతవారం కొంత చదివారు-వెంకట గిరి విశ్వోదయ కాలేజీ వారి విస్తృత వరకంగూర్పు; వెంకటగిరికాలాకా అభివృద్ధికి వారు సిద్ధపరచిన 'దావల్లో' బోరింగులు' వరకంగూర్పు. ఈ వరక నిర్వహణకు అవసరమైన గ్రంథాలు, యంత్రాలు సమకూర్చుకునేందుకు తిక్కకృషి చేస్తున్నారు. నానా తంబాలు వద్దున్నారు. అరు వవర్ డ్రీలు సమకూర్చి కాలాకాలో 3000 దావల్లో బోరింగులపేసి తమప్యాంకాన్ని సవ్యకామ్యంలచేసి వ్యవసాయాన్ని తిరి పాటు చడడమే వారు చేపట్టిన వరకవు ముఖ్యోద్దేశ్యం. కాదూబొంగరమూ లేకుండా కాలేజీ నిత్యనిర్వహణకే తంబాలు వద్దున్నవారు యంత్రం బృహత్పత్రకాన్నెట్లా నడుప గలరు-అనే సందేహం మామూలు పాతకులకు కల్గవచ్చు. అక్ష్యుత్తి వుండాలే కానీ, దానంతటనే అక్ష్యనిధికూడా యేర్పడుతుందని నమ్మేవాళ్ళల్లో నేనొకణ్ణి. యువరైతుల ప్రోత్సాహంతో వొక స్వయంసేవ డ్రీలు తెప్పింది, వెంకటగిరి సమీపంలో అప్పుడే మూడుదావల్లో బోరింగులు చేయడం, 30-50 అడుగులవరకు ముందరివరకడం యంతవరకూ విషయవంతంగానే జరిగింది. గతవారమే వ్యాకాసు- యా వెంకట గిరి ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ యువబృందం

వున్నత ప్రమాణాలను, ఆత్మదయ విధానాలను పాటించడం అవసరం. తద్వారా కాంగ్రెస్ తిరుగా ప్రబోదిత్యా సాన్నిపాండగలుగుతుండేకాని, కేవలం వివిధ చేతనైనా మంత్రివర్గ నిర్మాణానికి అవసరమైన వంత్యాంలాల్ని సంపాదించడం ద్వారా కాదని హెచ్చరిస్తున్నాము మధ్య ప్రదేశ్ లో కాంగ్రెసుకు మరో అవకాశం లభిస్తే దాన్ని అదర్శవంతంగా వినియోగించుకోవాలని అకాంక్షిస్తున్నాము.

జనమార్గ

వారవదిలో కొకరోజులో దిక్కిందారు. శ్రీశ్రీగారు తిక్కనవంటి చరిత్రకల్పన మహనీయులగుర్ని పూహాగానాలుచేస్తూ స్క్రిన్ ప్లే తయారుచేయడంలో కొన్ని వివరితమైన పూహంతే కావిచ్చినట్లుంది. తిక్కనగుర్ని, నిజమే, సమగ్రమైన, నిర్ధారితపూర్వకమైన చారిత్రకమైన నమాచారంలేదు. అంతమాత్రం చేతవిపూహమైనా నమంజనం అంటే ఎట్లా? ఒక్కదిషయం మాత్రమే చర్చిస్తాను. తిక్కన సోమయాజీగారి భారత రచనలో 'గురునాథుడు' లేఖకుడుగా తోర్పుక లేదంటారు శ్రీశ్రీ. వ్రాత వరికరాలు, కాగితాలు యితర సౌకర్యాలు విరివిగా అందుబాటులోవున్న యీ రోజుల్లో ప్రముఖ రచయితలు-తమ రచనల్ని 'పేయిర్' చేయడానికి అడపెట్టివేలిస్తూ యేర్పాటు చేసుకుంటున్నారు. లారెన్సుగారు-వొక రచయిత కుదుర్చుకున్న సెక్యూరీ(అంటాల అమ్మాయి) మీద ఆ రచయిత భార్య అసూయచెందడం ఇతివృత్తంగా తినుకుని కథానికే వ్యాకాడు. తెలుగు రచయితలు కూడా కొందరు యిత్రాంటి లేఖకుల నహాయం పొందుతున్నారు. వెనకరోజుల్లో దిలకమర్చివారికి విడిచెరీత్యం కారణంగా నేత్యావరోధం కలిగినందువల్ల వారి రచనలు చాలవరకు యితరచే, దిక్షిట్ చేస్తూ వ్రాయించేవారు. పాడుగంటివారికీకూడా లేఖకులు వున్నారని ఎక్కడో చదివిన జ్ఞాపకం. మా ప్రెయినింగ్ మూలు హెడ్డావ్తరు

స్వర్ణీయ దింకాడ్డీ తులుగారి రచనలు విద్యార్థులచేత 'పేయిర్' చేసేపెట్టేవాడు. ఇట్లా నమకావిన రచయితలు కొందరుకు తమ అర్ధాంగులో, స్నేహితులో లేఖకులుగా నహాయుద్ధున్న విషయం మనకు విదితమే. శ్రీశ్రీ గారికికూడా వొక సినేరియా స్క్రిప్ట్ తయారీలో వాకావిడ శ్రీశ్రీ అనిష్టాంటుగా వనిచేసినదని విన్నాం. ఇట్లాంటివర్కు, కాటాకులమీద ఇనవ గంటంతో వ్రాయవల్యిన రోజుల్లో తిక్కన సోమయాజీ భారతరచన గురునాథునిచేత వ్రాయబడలేదని పూహాగానం చేయడం నామకుకు వాకు ఓడ్డూరంగానేవుంది. - సోమరాజుపల్లి చెంచయ్య డి. ప. టీచర్ల బదిలీలు-బాధలు డి. ప. స్కూలు టీచర్ల బ్యాన్ వర్కు చూస్తుంటే చాలాబాధగావుంది. ఒకాయమ్మ మాస్కూలుకు 7 నెలలకంటెహెడ్డా వర్కుగా చేశారు. అయిన వద్దాక స్టూడులో మంచి వాతావరణం నెంకొన్నది. తెలవల్లో కూడా ప్రయివేటులానులు పెట్టుకుని చాలా కష్టపడి పిలకాయలకు బోదించేవారు. అయితే, యామధ్య అక్కడే మిడిల్ స్కూలు హెడ్డావర్కుగా ఇవనంవత్సరాల ముందీ యిక్కడే వున్న వరకాటిదర్పు ప్రమాదవహిత యిక్కడకు హెడ్డావర్కుగాచేసి, 7 నెలలకంటె వచ్చినాయమ్మ -కొరం 11 వ పేజీలో

వెంకటగిరి విశ్వోదయ కాలేజీ నిర్వాహకుల ముందడుగు

వారు కలపెట్టిన వరకం విషయమై వొక గ్రంథమైన నీవేదిక తయారుచేసి అర్థిక సాయంకోసం యునైటెడ్ స్టేట్స్ కాలేజీలో కాన్ఫరెన్సువారి కాలేజీలో రిటినర్స్ సెన్ (మద్యానుసాంతియ అఫీసు) వారికి అర్జీర్చన పంపుతున్నారు; వొక వదివేల స్టెరింగుల గాగుంటుకోనం. వదివేల స్టెరింగులంటే దాదాపు రెండు లక్షల రూపాయలన్నమాట. ఈ రెండు లక్షల్లో బొంబాయి-కోయంబతూరు ప్యాక్ రీలముడి రెండుకోర్ డ్రిలింగ్ మెషిన్లు, మరోరెండు బొంబాయిమెషిన్లు, మరోరెండు భారత్ కాలిక్ కోర్ డ్రిల్స్, ఒక బ్రాక్టూ, డ్విర్ రాడ్లు-ప్రెషులు వగైరాలు అరీదుచేసిపెట్టుకుని-తమ కాలేజీ 50 ఎకరాల కాంపౌండులో పెట్టుకట్టి వాటిల్లో పెట్టుకుని, తమ ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసెస్ సొసైటీలోని సాంకేతిక విద్యార్థిక నత్యులతోకూడిన బాలంటీర్లతో అభ్యర్థ్యంలో వెంకటగిరిప్యాంకవు, రైతులకు 'నోపా' ఏట్-నోలాన్ వర్ణిలో రైతుల బాపూలతోకూడియింది భూగర్భ అలాంటి ప్రైవేట్ తెప్పింది వాటి నీటి సౌకర్యం-సమృద్ధి స్థాయిని సంపన్నం చేయడం, రైతులకు యితరకా అమృత వ్యవసాయంలో తమ శక్తి మేరకు సాయాన్నందించడం-ఇది మీ లక్ష్యం, ధ్యేయం, సంకల్పం, స్వర్ణం. ఇందుకు వెంకటగిరి విశ్వోదయ కాలేజీ అవరణమే శీలం. మీలైతే తమ

యా కాలేజీ అవరణంలోనే వొకటిరెండు బోర్డెర్లపింది ప్రయోగపూర్వకంగా వెంటనే వొక బహారకరల్లో వ్యవసాయం చేయించాలికూడా సంకల్పిస్తున్నారు. వచ్చే రెండుమూడు సంవత్సరాల్లో వెంకట గిరికాలాకా వివిధ గ్యామల్లో కనీసం వెయ్యి బోర్స్ అయినా దింది అమేరకు నీటి సమస్యను వరిష్కారిం చాలనే ధ్యేయంతో వున్నారు. ఈ బృహత్పద్ధిలో కాలేజీ పెర్షలు రెక్టర్లకు పాల్గొని వన్నేయడమే వొక 'ఎడ్యుకేషన'గా వారు ఎంచుకున్నారు. వారు కలపెట్టిన యీ ప్రాజెక్టుకు అర్థిక సహాయమందచేసే విషయమై వరిశీలనకు మొన్న 10, 11 తేదీల్లో శ్రీ డొనాల్డ్ గ్రానన్ (కాథలిక్ రిటిన సర్వీసెస్, యు. ఎన్. ఇ. ఇ. ప్రోగ్రామ్ అఫీసరు) శ్రీ అంధ్యామిర్చి (ఏజిర్చివర్ ప్రొడక్టన్ భూగర్భకాత్మకేత) వెంకటగిరికి విచ్చేసి ప్రస్తుతం బోరింగులుచేసేవున్న మూడు బాపూలు, వరిచేస్తున్న డ్రిలునుచూడారు. కాలాకాలో యీ వరక నిర్వహణకగల వనతులు, వరిస్థితులు స్వయంగా వరిశీలన చేసి మనమకు తెచ్చుకునేందు బంగారు పేట, పెరియవరం, పెట్టూరు, గొల్లగుంట, మేనకూరు, మోహూరు, పలగోడు, డక్కలి, వెలికల్లు, మోహయపాతెం గ్రామాలు వెళ్ళి అక్కడి బాపూలను, పాతాళంలో -కొరం 11 వ పేజీలో

- ప. జర్మనీ వద్దకే రష్యా పరుగెత్తుక వచ్చింది - ప్రేరణ? - చైనా!
- బద్దశత్రువులు ఆనాడు ఎందుకు కలిసారో, ఈనాడు అందుకే కలుస్తారు!
- పవర్ పాలిటిక్స్ మీదనే ఆధారపడి రష్యా చైనాను ఢీ కొనలేదు!
- రష్యా రహస్యం మనకీతలుస్తున్నది!

రష్యా ఏమంటుంది? ఇది పెద్దప్రశ్న. ఒకవర్షానికి చర్చలో ఈ దేశాన్ని మహా ద్విశంకా దీర్చివేసారు. ఆ ద్విశంకా సారాంశం ఏమంటే అతిరహస్యంతో కూడిన యంత్రాంగంతో వర్తించే ఆ దేశం ఏ సమయంలో ఏచేస్తుందో చెప్పడం కష్టం.

నాటి నేటి ఆ వర్తన నరిపాతుంది. జెకోసిమి పైకి దుండును వందలాది ఒక కారణం వల్లమిగిలిపోయి వ్యూహంలోకి ఆ సీమలో అనేకులు తొలిపొయ్యారనే ఆరోపణ. అదిలాగాయత వల్లమిగిలిపోయి తన మిత్రమండలిక గట్టిగా బలపరచుకున్నది. అంతట వల్లమి బెర్లిన్ నగరంలో కూర్చుని తెచ్చిన పేరీని రష్యా బలపరచి, ఒక పెద్ద ప్రతిష్టాపతనంతో పరిస్థితిని రష్యా అక్కడ తెచ్చిపెట్టింది. వల్లమిగిలిపోయి మిత్రమండలి గట్టిగా నిల్చి ప్రతిష్టాపతన రాకుండా చేసుకున్నది.

ఇంతలో ఆ వల్లమిగిలిపోయిన వద్దకే రష్యా పరుగెత్తుక వచ్చింది. ప్రేరణ? చైనా-నమ్మక, నమ్మకపో!

రష్యా దృష్టిలో తనకు ప్రపంచంగా

విద్యమైన శత్రువులెందు: ఒకటి యుగస్థావియా, రెండు చైనా. ఈ రెండూ కమ్యూనిస్టు సీమలే. జెకో వరిణామం, రుమేనియా దోరణి యుగస్థావియా ప్రభావబలం.

ఆ రెండింటినూ వల్లమిగిలిపోయిన సత్వం బంధాలను కలిగివుండే వ్యయత్వం చేస్తున్నది. అంతేగాక, తూర్పుజర్మనీ రష్యా ఉపగ్రహం అనేక కలు మనిషిని, తూర్పు జర్మనీని అదరించి, అబద్ధం ఏకజర్మనీ నిర్మాణానికి దారికీయవలెనని వల్లమిగిలిపోయి నొకటించారు.

నాటి శత్రువులొచ్చి కొంతవంతాబున్నా, అట్టుడయ్యే శత్రుల బుమే వల్లమిగిలిపోయి ఎక్కువగావున్నది. ఉదా:- కొత్తగా ఎన్నికైన వల్లమిగిలిపోయి ఆ ధృష్టత నాటి అధ్యాయం ముగిసి, సేనను పెంచే దోరణిని అపి, ఏకజర్మనీ వైపుకు పోదాం వదలి అని అన్నాడు. ఈయన చెప్పిన దానిలో అబద్ధం అంతా అమోదింపబడ్డాయి.

ఈ స్థితిలో రష్యా వల్లమిగిలిపోయిన వరుగెత్తి చైనా నరిపాడును వ్యాపించిన

విషయ పరిస్థితిని దర్శించడంలో అంత చర్చా?

లోగడ ఒకసారి రష్యా-జర్మనీల ఏక మైనది-అది హిట్లర్ జర్మనీ, స్టాలిన్ రష్యా. కడకు అది ఎట్లా పరిణమించింది దారి త్రవం. బద్దశత్రువులు అనాడు ఎందుకు ఏకమైనారో, ఈనాడు వారందుకే కలుస్తున్నారో కావచ్చును. కాని జర్మనీలో హిట్లర్ వంటివాడు లేడు, రష్యాలో స్టాలిన్ వంటి వాడు లేడు.

అమెరికా అధ్యక్షుడు కెన్డెల్ గావించిన యూ రన్ యూ ప్ర విజయవంతమైనదని రష్యా గుర్తించి వుంటుంది. ఆ యాత్రలో వ-జర్మనీకి అందడంలేదు అ మెరికా అధ్యక్షుడు వాగ్దానంజేసిన నంగతిని, దాని తాత్పర్యాన్ని రష్యా గ్రహించి వుంటుంది. అందువలన, ఒక పెద్ద ఎత్తునైన, వల్లమిగిలిపోయిన ఆ వైపునుండి ఈ వైపుకు త్రిప్పుకుని యుగస్థావియా - జెకోసిమిల విషయంలో గొడవలేని పోయిని అందుకుని చైనా నంగతి తెలుసుకుందామని రష్యా నొకటించిందా?

యుగస్థావియాలో క మ్యూనిస్టు పార్టీ మహానభ ఒకటి జరుగనున్నది. అందరి తీర్మానాలు ఆ సీమను మరింత లిబరల్ మార్గాన వ్యయతాం చేయించగలవని అనుకుంటున్నారు. వ్యతిరేక జల అవశ్యకతను ఈ మహానభలో గుర్తించకు కాని ఏకపార్టీ అయిన కమ్యూనిస్టు పార్టీలో, పరిపాలనలో, అధిక రంగంలో గొప్ప మార్పులు కొన్ని రాగలవని అంటున్నారు. కొంతకాలంగా మార్షల్ లిబరల్ తన పార్టీ వ్యవహార కం ట కం గాకుండా వుండే మార్గాన్ని వెతుకుతున్నాడని చదువరులు ఎరుగుదురు.

ఇక ఆ మహానభలో పాల్గొనవద్దని రష్యాను వెక్కులకు తెల్పినారు. ఈ వరకుకు ఒకప్పుడు, మార్షల్ లిబరల్ గామే ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు మహానభ కైక్కుపడే సేతుంటే, జెకోసిమిను విడిది రష్యా సేనలు తరలిపోత వలసిగా తెలుపమనేది. చైనా వద్దకి రష్యా వలె జెకోసిమిగాడా అందించడం ముఖ్యం అనికూడా తెలుపమనేది.

యుగస్థావియా వారిని అడ్డగించినందు వల్లనే ఎర్రటి వ్యవహారంలో చైనా వారి

ఇటీవల ఢిల్లీలో జరిగిన గాలిట్ శతవత్సర జయంతిలో పాల్గొనటకు ఇండియా వచ్చిన బ్రిజ్ లాల్ శర్మ నడితుడు శ్రీ రామ్ నాథ్ శర్మ. శ్రీ రామ్ నాథ్ శర్మ లండన్ యూనివర్సిటీలోని ప్యాథ్య అప్పికల్ లాషలకు సంబంధించిన స్కూలులో ఉద్బోధకు. గాలిట్ అంతర్జాతీయ గోష్టిలో శ్రీ రామ్ నాథ్ శర్మ "గాలిట్-1857 తిరుగుబాటు"ను గూర్చి మాట్లాడారు.

పుట్టుక వచ్చింది. నిజానికి, దాలకాలం వరకు ఢిల్లీ-మహా దోరణుం ఒకే రకంగా వుండేది. ఇప్పటికి ఆ సీమలలో స్టాలిన్-అవలంబించిన- కూర విధానం అమలుగాలేదు. ఢిల్లీ సీమలో విరోధాలను న హ నం తో, రాణ్యంతో క్షింపారు. మహా సీమలో ఇటీవల అతి-అసామ్య ప్రవర్తన వచ్చింది. కాని, మొదట్లో రెండూ లిబరల్ కమ్యూనిజంవైపుకే మొగ్గినవి. ఆ మొగ్గునే ఢిల్లీ సీమ పెంచింది. చైనాలో కథ అడ్డంకిరిగింది.

అందువలన చైనా అందరికంటే రష్యాకి అపాయకరంగా పరిణమించింది. చైనాను జయిస్తే రష్యా ఢిల్లీ న

వలెనంటే యుగో-జెకో మార్గాలను తనవిగా చేసుకోవలెను. వ్యత్యాసాలులో ఇది అవసరం. వవర్ స్టాలిన్ వల్లమిగిలిపోయి పాత్ర కొంత ఉపకరించవచ్చును. కాని, వవర్ పాలిటిక్స్ మీదనే ఆధారపడి చైనాను రష్యా ఢిల్లీ నడచెనా, అవశయం తరగ్గం.

రష్యా రహస్యం యూరప్ లోనే గాదు, అసియాలో మన భారత ఉపఖండం, ద్వితీయవత్తున్నది. ఎవరికీ తెలియడం లేదు. మన రక్షణమంత్రి ఎరగకు, మన మేమెరుగుడుము? మనకూ రష్యాకూ ఎద

—కొరవ 10 వ పేజీలో

శివసేనవంటి పార్టీలను ఎన్నికలనుండి దూరంచేయడం ప్రజల ధర్మం!

షేక్ అబ్దుల్లా చెప్పిందికప్పా ఒప్పు అంటే ఒప్పేనని అందరికీ ఒప్పించేందుకు ఆయన ప్రయత్నిస్తున్నాడు. కాని, మా దృష్టిలో ఆయన ఒక గొప్ప తప్పిదం చేస్తూ ఎద్దీవాడు. దేశం దానిని సైరింది ఉరుకున్నది. అంతకంటే గొప్ప తప్పిదం ఇది.

ఆ గొప్ప తప్పిదం ఏమిటంటారా? అధిక ప్రసంగం చేయడం. అనవసర వ్యసంగం చేయడం, కమ్యూనిస్ట్ భావాలను ఉద్దేశపరచే ప్రసంగం చేయడం కాదు అంటే ఇది ద్వితీయములు కావని మా అభిప్రాయంకాదు. ఇంతకంటే పెద్ద దోషం మనీదులో రాజీయ ప్రసంగాలు చేయడం. తన ముఖ్యమైన ఉపన్యాసాలను మనీదులలో, ముస్లిం వర్సెసివాలలో అబ్దుల్లా చేస్తూ వస్తున్నాడు. ఇదే గొప్ప తప్పిదం. దీని సైరిందడం దీక్షకంటే గొప్ప తప్పిదం.

మనీదు, అలయం, చర్చి, ప్రార్థనా మందిరం వంటివి అధ్యాత్మిక దింశనకు, భగవద్దాసు స్మరణకు, వైదికోద్దరణకు వినియోగం కావలెగాని రాజీయాలకు వినియోగం కారాదు. స్పష్టంగా ఈ ఉపయం అందరికీ తెలిసిఉట్టు ప్రభుత్వం వ్యతిరేకంగా వల్యవెలెను. పెక్కుల

పోరమ వంటి సంస్థలు భావ్యత ఇందులో ఎంతైనా వున్నది.

మహాత్ముడు రాజీయాలను మతం లోని వదితమైన భావాలతో కుప్పిచేకాడు. మనమేం చేస్తున్నాం? రాజీయాల కల్పవంతో వదితమైన మతాన్ని అవరితవద్దం చేస్తున్నాం.

వారం వారం

మహాత్ముడి రాజీయాల ఒక ధర్మ బద్ధమైన కార్యం. అది దైవకార్యం. ఆ స్థాయికి మనం అడుకోలేకపోతే కనీసం దైవనస్సుదీని రాజీయ వాదోపవాదాలతో కలుచితం చేయకుండా వుండడం మంచిది.

మతంలో విశ్వాసం లేనివారున్నారు. మతంలో విశ్వాసం గల వారున్నారు. ప్రస్తుతం మనదేశంలో విశ్వాసంగలవారి సంఖ్య అధికం. వహించగా వారు మనీదులలోకి, అయిత్లోకి, చర్చలలోకి వెళుతూ వుంటారు. ఆ స్థలాలు ఆ విశ్వాసాలతో పరిమితం కావలెను. ఆ విశ్వాసాల గలవారందరికీ సంబంధించినది రాజీయాల. అందువలన ఒక విశ్వాసంగలవారి భజన

మందిరంలో రాజీయాల ప్రసక్తి వస్తే, దాని రంగే మారిపోతుంది.

మతం వ్యక్తిగతమైనది. ముషిక్-దైవంలో విశ్వాసంగల ముషిక్ తన చైనా నీక్ మధ్యవుండే సంబంధం మతం. ఇటు వంటి నమాన విశ్వాసాలగల మనుష్యులు కలిసి కొన్ని సామాహిక సంస్థల నేర్పరచుకుంటే, వాటి ప్రభావం, కార్యరంగం అంతవరకే పరిమితమై వుండవలెను.

అదంతా అవైపున జరిగే రథన. ఇక అక్కడ ప్రభుత్వంలో రథనచేసే పార్టీ లేదు. అబ్దుల్లా అధికారానికి సుదూరంలోనే వున్నాడు. సామ్యుడైన సాదిక్ వదలిలో వున్నాడు. అందువలన అక్కడ పరిస్థితి కంట్రోల్ లో వున్నది.

కాని, ఈ వైపుకు తిరిగిచూడండి. ముద్రాన్ లో - మరదాం - తమిళనాడులో అధికారంలోవున్నది డి.యమ్. కె. పార్టీ. లోగడ దా ద్వైయం ద్వైయడనాడు. దానిని వివర్తించివట్టు వ్యకటిందింది పార్టీ లోకం ఆ మాటనమ్మింది. కాని తమిళనాడు కానననభలో మార్చి మొదటి వారంలో డి.యమ్. కె. పార్టీ వారనేకులు కేంద్రంపై భ్యమెత్తి, తమ రాష్ట్రానికి

—కొరవ 10 వ పేజీలో

చీడల నిర్మూలన చరిత్రలోనే అగ్రస్థానం వహించింది!

ఈ ఉగాది శుభసమయమున మా రైతుసోదరులందరికి ఒక శుభవార్త

కొత్త ప్యాడక్టు
కొత్త ప్యాకింగులో

ఎంటోరిక్-25

25% ఎండ్రికగల చిక్కని ద్రవంగా చేయవచ్చును.

250, 500 గ్రాములలోను
1, 5 లిటర్ల ప్యాకింగులలోను లభించును

— తయారుచేయువారు —

ఇక సెక్టిసైడ్స్ & అలైడ్ కెమికల్స్

నారాయణపురం - వేలచేరిరోడ్, మద్రాసు-45

మరియు

ఎంటోమా ఇక సెక్టిసైడ్స్ & అగ్నోకెమికల్స్ (కేరళ)

ఇంతస్యాయలో ఎస్టేట్ - అంబోల్, సాంమాల్-2

— దొరకువోటు —

రైతుడిపో - నెల్లూరు

వ్యవసాయ సంపద పన్ను ఇది రాజ్యాంగ విరుద్ధం కావచ్చు; కాని విధింపు న్యాయసమ్మతమే!

భారత ఆర్థిక శాఖామంత్రి శ్రీ మొరార్జీగారిదృష్టి ఈసారి రైతుల మీదపడింది. ఒక కొత్తపన్ను కనిపెట్టి, రైతాంగాన్ని సత్కరించదలచారు. అదే వ్యవసాయ సంపదపన్ను. ఇంతవరకు వ్యవసాయ అదాయాలమీదకాని, వ్యవసాయ ఆస్తులమీదగాని పన్నులేదు. మొరార్జీ పాక్షికంగా పుండదలచుకోలేదు కాబట్టి, రైతులమీద పన్ను వేయదలచాడు! దీనికి పార్లమెంటులోను, బయటా వ్యతిరేకమంది. ఇది రాజ్యాంగ విరుద్ధమని ఒకవాదం; అధికృతికి ప్రతి బంధకమని మరోవాదం. వ్యతిరేకతను గమనించి నిజమైన రైతులకు సహాయ పడగలనంటున్నాడు మొరార్జీ. నిజమైన రైతును ఎట్లా తేల్చుతాడో, ఎంత వరకు సహాయపడుతాడో చూడవలసివుంది.

ఈ వ్యవసాయ సంపదపన్నునుగూర్చి చట్టరీత్యాను, సాంఘికన్యాయం రీత్యాను శ్రీ కాలంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డిగారు ఈ క్రిందివ్యాసంలో పరిశీలిస్తున్నారు. శ్రీ సుబ్బారెడ్డి న్యాయశాస్త్ర పట్టభద్రుడేకాకుండా; అడిటరుగా ఈ పన్నుల రంగంలో పుంటున్నవాడుకాబట్టి, వ్యవసాయ సంపదపన్నులోని సాధకబాధకాలనుగూర్చికూడా ఇందులో చర్చిస్తున్నారు. చదవండి. -సం.

నంపత్తురం విధించబడుతుంది. వ్యవసాయ సంపదపన్ను భూములు, భూభామందుకున్న ఇండ్లు, ఇతర కట్టడాలు అన్నమాట. నడరు ఇండ్లు భూభామందు నివాసముండేవి కావచ్చు; లేక అద్దెకు ఇచ్చుకున్నవి కావచ్చు. ఇవన్నీ 1970-71 నంపత్తురం (assessment year) నుండి వర్తిస్తాయి. ప్రతి నంపత్తురము వ్యవసాయ సంపద విలువనుండి ఈ క్రింది అంశాలు మినహాయించారు.

- (1) భూమిలో వస్తువంటు లేక చెట్ల తీన్న వసాయం - అనగా మొత్తంవంటు అరేడు.
- (2) వ్యవసాయవ్యయము అరేడు.
- (3) వ్యవసాయానికి వ్యయమిదిగా వ్రాస్తూ వస్తూ వరికరాలు.

ఇరువురు 'వద్యుల్'లను ఒక వేదికమీదకు చేర్చింది కర్ణాటక రాజ్యాంగ కార్యదర్శి. వాకాదువిధానానుసారము తమ 'వద్యుల్' బాల్యకృష్ణారెడ్డిగారిని నన్నాగిస్తూ కర్ణాటకవారు 'వద్యుల్' ఎ.క. డి. రామారావును నన్నాగించారు. కర్ణాటక వేదికమీద కాలేజీ వ్యవహార శ్రీ ఎ.క. జనార్దన్రెడ్డి ఇరువురు వద్యుల్లను స్వాగతం చెప్పాడు. వేదికమీద ఎడమవండ్లి వరుసగా బాలకృష్ణారెడ్డి, ఎ.క. డి. ఆర్. చిర్రాజు చంద్రశేఖరరెడ్డి, అనం నంపత్తురం- వెనక వండ్లి వున్నవారు (ప్రింసిపల్) దాక్షర విలియమ్స్

భారత ప్రభుత్వం 1969-70 నంపత్తురం వున్న బడ్జెటులోని ఒక ముఖ్యంశం వ్యవసాయ సంపదపన్ను. ఈ ప్రతిపాదన రైతాంగంలో, ప్రజాప్రతినిధులలో తీవ్ర ఆందోళనను, అలజడిని కల్గింది. ఇంత వరకు వ్యవసాయ అస్తులపై కాని, వాటి మీదవచ్చే అదాయాలపైకాని కేంద్ర వ్యభుత్వం ఎటువంటి పన్ను విధించలేదు. భారత ప్రభుత్వ ఆర్థిక వనరులు పెంపొందుటకు, వ్యభుత్వ అభివృద్ధిపై విదేశాలనుండి వచ్చిన ఆర్థిక నిపుణులు, స్టానింగు కమిషన్ వారు వ్యవసాయ అదాయపుపన్ను (Agricultural Income tax) విధించడం వ్యవయుక్తంగా వుండగలదని నలభాయిచ్చారు. దీనికి పెక్కు రాష్ట్రప్రభుత్వాలు విముఖతను చూపడంతో ఆ ఆలోచన విరమించబడింది. ఇప్పుడు విధించబోయే వ్యవసాయసంపద పన్ను, మున్ముందు వ్యవసాయ అదాయపు

శ్రీ కాలంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి ఎం. ఏ. బి. ఎల్.

వస్తువు మార్గాన్ని ఏర్పరచవచ్చు. వ్యభుత్వం విధించబోయే వ్యవసాయ సంపదపన్ను 1-4-1970 నుండి అమలుకు వస్తుంది. ఒకవ్యక్తికి కాని, లేక హిందూ అధికర్త కుటుంబానికి గాని 31-3-1970 నాటికి వున్న వ్యవసాయ అస్తి విలువకట్టి, మిగత వ్యవసాయేతర అస్తులతో కలిపి, మొత్తం విలువపై పన్ను విధించబడుతుంది. ఈ రెండు అస్తులు కలిపి ఒక వరిమితిమీరిన దానిమీదనే విధింపు జరుగుతుంది. ఈ పన్ను మూలంగా ఏడాది 5 కోట్ల రూపాయలు అదాయం వస్తుందని ప్రభుత్వ అంచనా. వివిధ స్థాయిలలో (Progressive graded slabs), వివిధ రేట్లలో ప్రతి

ఈపన్ను విధింపుకు ఆ నంపత్తురంలో భూమి మార్కెట్వాలర్ ఎంత వుంటుందో, అది వరిగణనకు తీసుకోబడుతుంది. ఈ ప్రతిపన్ను విధింపుపై పన్నున్న ఆశీర్వాదులు మూడు రకాలుగా వున్నాయి. ఈ పన్నును కేంద్రం విధించడం రాజ్యాంగ సమ్మతమా? ఈపన్ను విధింపు న్యాయమా? ఈ పన్నుల వల్ల వ్యవసాయాత్మకులు చెప్పితిన్నవా? వ్యవసాయ దారులకు ఈ పన్ను భారంకాదా? కేంద్ర, రాష్ట్ర అధికారాలు వేరువేరుగాను, వుత్పాదకులకని నమస్కరించు అధికారాలరాజ్యాంగపరంగా 7 షెడ్యూలు ద్వారా నిర్దేశించబడి వున్నాయి. తమ నిర్దేశాధికారాలకు మించి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు శాసనాలుచేసి, హైకోర్టులు కాని, సుప్రీంకోర్టుకాని వాటిని రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా తీర్పుచెప్పే అవకాశాలుంటాయి. ప్రస్తుతం వ్యవసాయ సంపదపన్నుపై పన్ను విధించే అధికారం, రాజ్యాంగ చట్టంలోని 7 వ షెడ్యూలు, 2 వ లిస్టు, 49 వ అంశాన్నిబట్టి రాష్ట్రాలకు చెందివుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు చెందిన అంశంపై కేంద్రం పన్నువిధించడం న్యాయసమ్మతమా? అది చెల్లుతుందా? అనేది పరిశీలనార్హమైన విషయం.

బడ్జెటును ప్రవేశపెడుతూ ఆర్థికమంత్రి శ్రీ మొరార్జీ శాసు అటార్నీ జనరల్ (కేంద్ర ప్రభుత్వ న్యాయశాస్త్ర నలహాదారు) నలహాతీసుకొన్నట్లు; వ్యవసాయాస్తి వస్తుద్వారా నమూనయ్యేమొత్తాన్ని కేంద్రం ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు నలహాయంగా యిచ్చేవిధం, ఈ పన్ను విధించుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారమున్నదని, అది చట్టసమ్మతమేనని అయిన నలహా యిచ్చినట్లు చెప్పారు.

ఇటువంటి మిహంసే విముఖతం నుంకం (Gift-tax) విధించినప్పుడు కూడా వుత్పన్నమైంది. వదిలేట మిందిన విలువగల అస్తి ఎవరికైనా ఇదితంగా యిస్తే, దానిమీద పన్నువిధించి కేంద్ర వ్యభుత్వం. ఇదితంగాయిచ్చే వ్యవసాయ భూములకుకూడా ఈ పన్ను వర్తింపజేయబడింది. వ్యవసాయ అస్తిపై కేంద్రం-ఈ పన్ను విధించడం రాజ్యాంగ సమ్మతమా, న్యాయసమ్మతమా అనేదర్శ న్యాయస్థానాలలో అరిగింది. ఒక్క మైసూరు హైకోర్టు తప్ప, దర్శించిన మిగిలిన హైకోర్టులన్నీ

రాజ్యాంగచట్టం 7వ షెడ్యూలు 1 వ లిస్టు 97 వ అంశంద్వారా కేంద్రానికి అధికారమున్నదని తీర్పుచెప్పాయి. ఇంకా ఈ విషయం సుప్రీంకోర్టుతీర్పుకుదురుమాస్తున్నది. మరణసంకాలకు సంబంధించి, కేంద్రం రాష్ట్రాల నమ్మకీకరించి, వ్యవసాయ అస్తులమీదా ఈ సుంకంకేంద్రం చేర్చడం జరుగుతుంది. అప్పుడు కేంద్రంలోను, రాష్ట్రాలలోను కాంగ్రెస్ వ్యభుత్వా లేవుదీనరికాబట్టి అది సాధ్యమైంది. ఇప్పుడు ఈ వ్యవసాయ సంపదపన్నుకు కేంద్రం రాష్ట్రాల అనుమతిని తీసుకోదలిస్తే, కొన్ని రాష్ట్రాలలోవున్న కాంగ్రెస్ సేతరి ప్రభుత్వాలు తమ నమ్మకీని ఇవ్వక పోవచ్చును. అటువంటి సందర్భంలో కొన్ని రాష్ట్రాలలో కొంతకాలంవరకు ఈ పన్ను అమలులోకిరాకుండా పోవచ్చు.

ఏమైనా కేవలం రాష్ట్ర విషయమైన వ్యవసాయ అస్తులపై కేంద్రం పన్ను విధించడం రాజ్యాంగచట్ట విరుద్ధమేమోననిస్తుంది. ఈ మిహంస మున్ముందు తేలవలసివుంది.

ఇక నంపాక న్యాయమనండి, సామాన్య న్యాయమనండి దాని ప్రకారమైనా ఈ విధింపు నమస్కరియమా అనే విషయంకూడా పరిశీలించుచుంటే, ఏదైనా కొత్తపన్ను విధించేటప్పుడు వ్యభుత్వం కొన్ని అంశాలను అలోచిస్తుంది. విధించే పన్నువల్ల తగిన రాబడి వస్తుందా అనేది మొదటి విషయం. ఈ పన్నుకు వ్యభుత్వ వ్యతిరేకత తక్కువగా వుండాలనేది వ్యభుత్వ అధికారం. వేసేపన్ను అరేడు నదిగాను, చెల్లిం చుటకు సులభంగా -కొరవ 11 వ పేజీలో

మన విశేషలింగంపంతులుగారినిగూర్చి తమిళ జాతీయ మహాకవి సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గత సంచిక తరువాయి)

విదోప్రకరణం:

రెండోభాగం

కోనవాడు, ముక్తి మార్గంలో యిహలోకంలో జీవించడం చాల ప్రశంసాపాతకం వన:విస్తుంది.

బౌద్ధమత సంవర్కంచేతనే మొదట శ్రీ నరహసాన్నిబిడి ముక్తి కై ప్రాకు రాడ్డం ఉదేశంనూ, ప్రపంచంలోనూ నిర్ణయించబడినదేమిటకు హేతువు లేకపోలేదు. వేదకాలపు ఋషులు తమతమ భర్తృవత్తులతోవుండి, వనాల్లోతపస్సుచేసి నట్లు మన ప్రాచీనగ్రంథాలు చూపిస్తున్నాయి.

బౌద్ధమతంపై హిందూమతం, తదితర మతాలు కొన్ని వొక్కసారిగా ఇహలోక బంధాన్ని బిడ్డం అనే నిత్యనన్యనవర్తకిని అవరణలో తెచ్చినట్లు తోస్తుంది. వేద ఋషులు మోక్షసాధనంగా చేసిన యజ్ఞాలకు, యాగాలకు వారివారి భార్యలు పాల్గొనడం కర్తవ్యంగా శాసించుకున్నారు. పూర్వకాలవిషయం ఎట్లావున్నా నంపారంకాంచే సర్వరూపాదరి అవ్యయ్యుర్ వాక్యాన్నే నేనుప్రమాణంగాతిసుకున్నాను.

"ఇల్లరమల్లడు నల్లరమండ్ల" (నంపారభర్తృమే సర్వరూపం)

ప్రేమ పెడ మార్గాన పోయినప్పుడే, నన్యోకి మారమైనప్పుడే ఈ లోకంలో సుహృదులుకాకు దారితిస్తుంది. నిజమైన ప్రేమ జీవన్ముక్తి గొప్పసాధనం. నత్తుమైన ప్రేమమార్గం దుర్గమమైంది - అని -కొరవ 11 వ పేజీలో

బాలరాజ్యాని కర్ణాటకస్వామి ముగ్ధుడొచ్చి సాయుజ్యాభ్యంశో అభ్యయనం పూర్ణంగా చేశారు. దశోపనిషత్తుల్ని తంకర భాష్యంతో నేర్చుకున్నారు. ఇంకా అనంత్యాకాలైన ఆద్యైత, నిశిష్టా ద్వైత, తర్క, మిహంస, యోగ, సాంఖ్యాదికాన్య దర్శనాలను; పురాణేతహన కావ్యాదులను బాలంకషంగా అభ్యసించారు. కర్ణాటకం బాలనన్యాని నిన్పందేహంగా మహావండి తులే. హిందూమతానికి, హిందూ నాగరికతకు సరియైన ప్రతినిధి అనవచ్చు.

హిందీ, బెంగాలీ, మహారాష్ట్ర, తెలుగు, తమిళం, అంగ్లభాషల్లో గట్టి పాండిత్యం వుంది. వివిధ కావ్యకావ్యాదుల్ని యీ యీ భాషల్లో చక్కగా చదివి నేర్చిన నిర్మలమైన జ్ఞానంవుంది. మిగిలెప్పే చేదాంతం కేవలం వాగ్యువమేకాక, పరిశోధనాత్మకమైన ప్రతిభకూడాకనవడుతుంది. మమకార రహితమైనవాదనాసామర్థ్యంవుంది. మీకి, జీవన్ముక్తి రహసాధనకు శ్రీ తోయ లేక ప్రావడం వొక అంశంగానే వుండిందని చెప్పాలి. ఎందుకంటే, భవ విద్యలు లేకున్నా జీవన్ముక్తి పొందవచ్చు కాని ప్రేమవిషయంలో ఇయం చేశారు

ఆంధ్ర కర్షకాళికి

మా

ఉగాది అభినందనలు

సౌమ్య ఉగాది ఆంధ్ర కర్షకాళికి శాంతి సౌభాగ్యాలను ప్రసాదించాలని అకాంక్షిస్తున్నాము.

మునుపటివలెనే మున్ముందుకూడా

మా విరువులు—తెగుళ్ళమందుల ద్వారా

అధికృత్పత్తికి

అహర స్వయం సమృద్ధికి

ఉదాభక్తిగా సేవచేయగలమని మనవి చేయుచున్నాము.

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రాడక్టు

ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

ఆంధ్ర బోన్మియల్ కంపెనీ,

ఫ్యాక్టరీ : కొడవలూరు R S. అఫీసు : నెల్లూరు-2.

నెల్లూరు విశేషాలు

వి. ఆర్. కాలేజీ - ఎమ్మెల్యేల అర్జీ

దొంగలబద్ద అర్జీలకు కుక్కలు మొరిగినట్లుగా వుంది మనవాళ్ళ వ్యవహారం. 1959 లో జరిగాయి వి.ఆర్. కాలేజీ కమిటీ ఎన్నికలు; మళ్ళీ జరిగలేదు. గడువు దాటి పోయి మరో బడ్జెట్ కూడా గడిచి పోయి మళ్ళీ కొందరు మరణించినారు (శ్రీమంతుల శివరామయ్యగారు, శ్రీనివాసులుగారు) చాళిస్తానాలు ఏళ్ళుపూర్వమునా నింపబడలేదు. కొందరు రాజీనామా లిచ్చినా అది అంగీకరింపబడలేదు.

అన్నేళ్ళుగడిచినా, ఇన్ని పరిణామాలు జరిగినా మన ఎమ్మెల్యేలు ఈ విషయాలే వట్టింపుకోలేదు. ఇప్పుడు మీళ్ళ శ్రమి తొలగించుకోవాలి దాదాపు 10 మంది జిల్లా శాసన సభ్యులు కల్పి వోటికేసుకుని మొన్న 15 తేది జిల్లామంత్రిగారి వోట మహాదీప నమర్చించుకున్నారు - ఏమని, అయ్యో వి. ఆర్. కాలేజీ కొత్త కమిటీ వచ్చేట్టు చూడండి. సంవత్సరాలు గడిచి పోతున్నా తమ అయ్యుర్రాయం పొడిగించు కుంటూ పాతకమిడియే తిష్ట వేసుకొని కూర్చోవండి. అడ్మినిస్ట్రేటర్ కర్పరర్ నయ్యమకంలో చాలా మోరాలు జరుగు తున్నది; కాలేజీ వాతావరణంలో చాలా అసంతృప్తి యేర్పడినది - ఇది వాళ్ళ మహాదీప సారాంశం.

బుచ్చి రెండవకారు: హైకోర్టు ప్లే

అన్టరన్ థానల్. 1 నుండి 6 వ స్థాయినిల రింద 1236 ఎకరాల రెండవ కారును అనుమతిస్తూ; దీనికి సిక్కు చాల కంటే వ్యవస్థం రెండవకారు విస్తీర్ణంలో తగ్గింది, దీనికి సిక్కు సరఫరా చేయవలసిందిగా కలెక్టరుకు అదేవిస్తూ వ్యవస్థం వ్యవస్థపైసిన విషయం పాతకులకు తెలిసింది.

దీనిపై దంపూరు శ్రీ వి. రాజగోపాల్ నాయుడుగారు 17 తేది హైకోర్టులో రిల్ పిటిషన్ దాఖలుచేసి, వ్యవస్థ వ్యవస్థ అమలు జరగకుండా ప్లే తెచ్చారు.

మంగురిని చంపినవాడికి ఉరిశిక్ష

భార్యను చంపలేదనే కోవంతో రాత్రికి రాత్రిరహస్యంగా మామగారింటోల్ల దూరి, చచ్చిపోయి ఎండ్రియాకలిసి; మామ పావయ్య, అయన సోదరుడు గురవయ్య, మరోబాండు దొంగిలక్కపాటి చావులకు కారకుడయ్యాడని కళిగిరితాలూకా వంగ పాడువాని బుడగా నరసింహులు మిద మోపబడిన నేరాన్ని అడివనల్ జిల్లా

అవీ - ఇవీ

జిల్లా గ్రామోద్యోగులసంఘ అత్యవసర సమావేశం 30 తేది మ. 2 గంటలకు జరిగింది. గెన్రెల్ మెంబర్ జరుగుతుందట. రాష్ట్రనాయకులు పాల్గొంటారట. అందరూ తప్పక రావాలని అభ్యుదయ శ్రీ వంద శేఖరరెడ్డి పిలుస్తున్నారు.

తిప్పరాజావారిపేటలోని మాండ్ల సుబ్బ

పెండ్లిండ్లు

కోపాలరెడ్డి - విజయలక్ష్మి

కోపూరు, శ్రీ కాకుండ్ల రంగారెడ్డి గారి కుమారుడు దిరంగిని కోపాలరెడ్డి; శ్రీ గణేశం సుబ్బరామరెడ్డిగారి కుమార్తె సోదాగృహిణి విజయలక్ష్మికి గత 27 తేది శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో వివాహం వైరవంగా జరిగింది, అంత పెద్ద విద్యాలయ అవరణంలో భార్య వట్టిరెదు.

ఈ మహాదీప సంతకాలేసిన ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్యేల పేర్లు చూడండి: వి. వి. ఆర్. కాలేజీ, యాచేంద్ర, పెళ్ళాకురు రామచంద్రారెడ్డి, వేమారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, భనెంబల నరసింహం, ఓలేపల్లి వెంకట సుబ్బయ్య, వై. సి. రంగారెడ్డి, దాగంటి రోశయ్యనాయుడు, పొన్నలూరు మీర రామరెడ్డి, వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, కాటూరు నారాయణస్వామి.

ఇట్లా గతంలో ఎందరో వి. ఆర్. కాలేజీ విషయమై ఎన్నో అర్జీలిచ్చినారు మంత్రులకు, మహామంత్రులకు. గడ్డి పోవంత కడలికలేదు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఇదొకటి. ఈ ఎమ్మెల్యేలవల్ల తెగదూ తెల్లారదూ అనుకున్నారేమో వి. ఆర్. కాలేజీ విద్యార్థులే కొన్ని వందలమందిముందు కొద్ది తమతమ సంతకాలతో వోట చూపున మహాదీపానికి విశ్వవిద్యాలయం వారికి వోట 'అల్లిమేటం' చూపిరి పంపారట. దాంతో శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంవారు తమ గాడలద్రసుండిమేల్కొని కాలేజీవారికి వోట 'అల్లిమేటం' యిచ్చారు. దాంతో కాలేజీ పెద్దలు నాలుక పిట్టంటున్నారు. ఇది విషయం.

రెక్కరక్కలా 3 నెల్ల సుండి జీతాల్లెక లబలబలాడిపోతున్నారు.

ప్లే వ్యవస్థ కలెక్టరుగారి ద్వారా ఎన్నికూ జివ్ జంజీరుకు తెలియజేయబడినట్లుంది. అంటే ఈ 1236 ఎకరాలకు సిక్కు పాతకుండా నిగిందివేయబడుతుందన్నమాట.

అవిషయంలో రాజగోపాలనాయుడు, బట్టేపాటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, మహాదేవయ్య గారలు హైదరాబాదుకుపోయి, శాసన సభ్యులు వేమారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, పెళ్ళాకురు రామచంద్రారెడ్డి గారల ద్వారా ముఖ్య మంత్రి, జిల్లా గెన్రెల్ మంత్రులకు కూడా నివేదన సమర్పించారట.

సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. వి. ఆర్. శాస్త్రిగారు విచారించి, ముద్దయికి ఉరిశిక్ష విధిస్తూ 20 తేది తీర్పుచెప్పారు. మరణించినవారిది ముసలంబల్లి.

ఈ శేసుల్లో ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ సి. రామకృష్ణ, ముద్దయిల వక్లంగా శ్రీ పురుషోత్తం వాదించారు.

లమ్మ అనే 15 ఏళ్ళ వివాహిత శ్రీ 15 తేది పోట్లకాలి దుర్మరణం పాలైంది. అతడు అవవాడువద్దండిరాని, అది అత్యహత్యే నని విచారణమిట్టి పోలీస్ తేల్చింది.

మొంగిలుకులు కొత్తది పుట్టి కూ540-00.

సింహంలా బ్రతికాడు- సింహంలా పోయాడు

ఏ. సి. జయంతి సభలో జోహార్లు

ఏ. సి. జయంతు సమకాలీనవ్యక్తిగాడు, గతకాలపు మహావ్యక్తి. అందుకనే అయిన్ను యిప్పుడు 'కుర్రకాడు' కవులకు కావ్యవస్తువుగాచేసి పోటీలు పెట్టారు. వద్యాల, గేయాలు, వ్రాయించారు, బాగున్నవాటికి వ్యయజాలిచ్చారు. అట్టనే దిక్కుకాలట ఏ. సి. ని రూపరేఖ వస్తువుగా మలచి ఏ. సి. దిక్కుకా పోటీలు పెట్టారు. మేలైనవాటికి వ్యయజాలిచ్చారు. అదియూ మొత్తానికి బాగున్నది. నరేయక గతసంవత్సరం ఏర్పర్చిన అనవాయితీ ప్రకారంగా వ్యవసాయ రంగంలో అత్యుదయ కృషిచేసిన, నల్లకున్న కృషికి వందీతుడు శ్రీ జిల్లారు కోటారెడ్డిసి; కొత్త వంగదాటేసి, అధికపంటలు పండించిన, పండిస్తున్న వద్ద శ్రీ నేడుమర్రి కాల కృష్ణారెడ్డి యా ఏ. సి. జయంతినాడు సన్మానం చేశారు. అదీబాగున్నది.

ఏ. సి. బ్రతికుండాగా యెప్పుడూ వుట్టినరోజు వండుగలు చేసుకోలేదట. మరి అట్లాంకప్పుడు వారి అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా దీన్ని 64వ జయంతి అనడంకన్న వర్తంకిగానే చేస్తే బాగుందా? అనేది నాటోదినాది నూచనమోంది. ఏదైతేనేం బాగనే జరిగింది. అదేవదివేలు. రైఖరి

అథాటి వుద్యోగబృందం అధ్యక్షంలో మొన్న 17 తేదినాది ఏ. సి. జయంతినాడే దాదాపు వెయ్యిమందికి పైగానే హిర కంగా అన్నదానం కూడా చేశారు. ఇంతేచేయాలి? చేయకగినవన్నీ చేశారు.

ఏ. సి. ని గూర్చి పెట్టిన గేయ-కవ్యాత్మక రచనలపాటిలో ప్రత్యేక అహమతి నందుకున్న రచన శ్రీ పి. వి. మోనా గారిది - (పెనబ్లి కాలమోహనరావుది) చూడండి:

నిలువెత్తు శివైన ఏ. సి.
నీవు మీది నిరుదైవను
నేటికైన వాడలేదు
సింహపురి అత్తశ్రీపై
నీ వ్యతిరేకయశ్రీలు.

ఉత్కమ! ఏ!
నీవున్న 'రామున్న'
నెల్లూరు నెరకాణ
నీవులేక 'రాము' పోక
నెల్లూరు కడుదిన.

(ఇక్కడ 'రాము' అంటే డాక్టర్ రామ్, అంటే డాక్టరు కీ. శే. పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డిగారిని కవి బావమట. -నం.)

రాజీయ దాణకా!

అటుమాటే తెలంగాణ గొణగణ అటుమాటే రాయసిమ రణగణ నీవుంటే బావుండేదోయి ఈ బాదలు లేకుండేదోయి.

స్తుతిపాత్రా! నన్నుతా!
ఈ గొడవలు చూడలేక
కన్నీటి గుండెతో
కప్పాల ఎండలో
నిండైన విగ్రహమై
మెండైన నిగ్రహమై
నిలదాచ మామధ్య ఏ. సి!
నెల్లూరు గత బాగ్యరాశి!

-ఇది మోనాగారి గేయం, వ్యత్యేక అహమతిపొందిన గేయం. ఏ. సి. గేయ రచనలో ప్రథమఅహమతి శ్రీ సురలి నరసింహం (వి. ఆర్. కాలేజీ తెలుగు ట్యూటరు) కు వచ్చింది. వద్యాల్లో మొదటి కొరవ 8 వ పేజీలో

ఉగాది వుత్సవం: లక్ష్మీబాయమ్మకు సన్మానం

తిక్కనరవు రామిరెడ్డిగారి చలవవల్ల నెల్లూర్లో ఏకేటా వుగాదినాడు వోక నర జరిగడం, అయన భర్తపల్ని నర్సియ సుదర్శనమ్మగారిస్మృతిసూచనగా ఇమ్మూరు వడవూర్లో వోక అంధ విడుషిమణికి సన్మానంచేయడం గత సంవత్సరం నుండి ప్రారంభమైంది. పోయినవూరి నాయుని కృష్ణకుమారిగారు సన్మానింపబడ్డారు. ఈ సంవత్సరం శ్రీమతి ద్రోణరాజా లక్ష్మి బాయమ్మగారు సన్మానగృహిత. లక్ష్మి బాయమ్మగారు నెల్లూరుకు పాతకాపే.

నెల్లూరుగడ్డ నిడదొత్తున్న ఆ రోజుల్లో వైతాళికరాలై నవజాగృతి వెలుగు కిరణా

గిన మొక్కపోసి మనోస్థయిర్యం ఆశ్చర్యం కల్గించకపోలేదు.

ఉగాది నరకు కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ప్రధానోపాధ్యాయురాలు శ్రీమతి పి. సావిత్రిగారు అధ్యక్షత వహించారు. హైదాబాదు అసెంబ్లీ సమావేశం కాగానే అయిలుదేరివచ్చిన శ్రీమతి బి అనమాయా

దేవి, శేబాల దమయంతమ్మగారలు కూడా వ్యసంగించారు.

తొలుత వేదపారాయణం శ్రీమాన్ మీరవల్లి శ్రీనివాసాచార్యులు గారు చేశారు. అంతబాగాలేదు. అట్టనే శ్రీ శేనరి కోడండ రామయ్యగారు వందాంగ వళనం చేశారు. -కొరవ 8 వ పేజీలో

సన్మాన గ్రహీత శ్రీమతి లక్ష్మీబాయమ్మ

లను వ్యసరిం వతేసిన భవకార, నర్సియ పాణకా కనకమ్మగారికి అంటుగా స్నేహితురాలుగా, శిష్యురాలుగా, అధ్యాత్మిక, రాజకీయ, సేవారంగాల్లో వచ్చేసి, అమెతోకల్పి అంటుగా కవిత్వాలు కూడా చెప్పినవారు ద్రోణరాజా లక్ష్మి బాయమ్మగారు.

అరవైబివో సంవత్సరం గడుస్తున్నా అంగుమనే గొంతుక, వేదికమీద వ్యతిరేక వచనాల్నుకుడా రైర్యంగా ఎదుర్కో గలి

Nellore Municipal TENDER NOTICE

Sealed Tenders will be received for the following in the prescribed form in the Municipal Office, Nellore, by the undersigned up to 4-00 p. m. on 6-4-69. Tenders received shall be opened at 4-30 p. m. on the same day in the presence of the tenderers present. Tender documents can be had on payment of Rs. 2-06 for the each work in the Municipal Treasury on or before 5-4-69 in the Municipal Engineering office. Tender deposit shall be paid on 5-4-69 in the Municipal Treasury and challan enclosed with the tender. No cheques for earnest deposit will be accepted. Tenderer should abide the usual tender conditions prescribed in G. O. Ms. No 620, M. A. dated 7-10-67.

S.No.	Description of work	Estimate Amount	Tender Deposit
(1)	Supply of Electrical materials for the maintenance of Municipal office buildings etc.	Rs. 5,500.	Rs. 275.
(2)	Widening of drain from Sundaragirivari Street and Kattem-pudivari Street to the Kanikala Hospital Junction.	Rs. 12,500.	Rs. 625.
(3)	Providing wearing coat to the road in front of Mulapeta E. S. R. Municipal High School.	Rs. 14,900	Rs. 745.
(4)	Construction of a masonry drain in front of Kotamitta road from Kamati St. Junction to Macleans Road.	Rs. 12,800.	Rs. 640.
(5)	Wearing coat to the existing B. T. road in front of C. A. M. High School, Nellore.	Rs. 10,300.	Rs. 515.

—B. JAYARAM - Secretary.

నెల్లూరు వలస/అల్లు

విమర్శకుడు

తెన్నిన్ పోటీలు: కలెక్టరుమీద విమర్శ!

నెల్లూరు కలెక్టరు తెన్నిన్ పోటీలు మామూలువ్వకారంగా యీ సంవత్సరము జరిగాయి. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకతలు- బానియర్స్ తెన్నిన్ పోటీలు వ్యవేత పెట్టడం, వెటర్నరీ పోటీలు తొలగించడం, వెంకటగిరి 'సంస్థానం' వాళ్ళు పార్టీలో పోవడం.

రెస్ట్రాన్ బాగానే వుండింది- మొత్తం 120 సింగిల్స్, 50 డబుల్స్ ఎంట్రీలు వచ్చాయి.

అటలగోడవలెపెట్టి ముందుమాటలి ప్రధాన నభకువెట్టాం. ఆర్. ఎల్. రెడ్డి గారు అధ్యక్షతవహిస్తూ- కలెక్టరుమీద విమర్శ విస్తారం- ఇంజరు భూముల్ని బీదాబిక్కిరి, కనవడ్డవారందరికీ వంచేదాని కన్నా- మన యువకులు అడుగునేడుకు 'గ్రీడాస్థలాలు' గా యిచ్చేస్తే మరింత వుపయోగంగా వుంటుందన్నారు. అట్టే ఎ.సి. స్టేడియం నిర్మాణంలో జరుగుతున్న బాప్సానికి సంకాపం వెలివిచ్చారు.

పాపం కలెక్టరు శంకరామిద అనది కార నాయకగణం తలావోకవిసురు విసురుతున్నారు. ఇంజరు భూములు బీదవారివ్వడమనేది శంకరన్ గారు విర్చర్చిన పాలనీకాదుగదా! అది ప్రభుత్వంపాలన. కలెక్టరుగారేచేస్తారు? ఆ పాలనీ అమలు పరుస్తున్నారు దిత్ర తుద్దితో, అయితే కొందరికి కొంచెం అతిగా కనవడితే కనవడవచ్చును. అది గా క ఇంజరుభూములవిషయంలోతప్ప శంకరన్ గారి శ్రద్ధానర్దులు ఇతర రంగాలలో అంతగా కనవడకపోవడంకూడా ఈ విసుర్లు ఒకకారణంకావచ్చు. పేద వారికి సహాయం జరుగుతున్నంతవరకైనా సంతోషిద్దాం; అలిసందిద్దాం.

ఇకపోతే ఎ. సి. స్టేడియం నిర్మాణ బాప్సం- కలెక్టరుగారే చేస్తారు- ఇందుకు కచ్చితచేవసూలైంది ముప్పి 100 30వేలు మాత్రమే. దీంతో స్టేడియం వస్తుందా? ఈ మొత్తం అట్టనేవుంటే - సంవత్సరం వద్దీజను అవుతూ ఇంకో ఐదేళ్ళకు ఇంకంతకుపైగానే కావచ్చు. అప్పుడు నిర్మాణం సంగతి తలపెట్టవచ్చు ననుకొన్నారో ఏమో కలెక్టరుగారు.

ఇక ఈ విషయాలు వదిలి- అటల సం గతి కొస్తాం- ప్రేక్షకులను బాగా ముగ్ధుల్ని చేసిన 'మాన్' లో- మొదటిది- ఏ. పోలా రెడ్డి (విశాలవట్నం), ఇక్బాల్ (దిత్తూరు) వారి అట. పోలా రెడ్డి 55 ఏళ్ళ వయసు వాడైనా త్రాసుపాములాగా మెలికలు తిరుగుతూ దిత్తూరు యువకట్టి ముప్పతిప్పలు పెట్టి మరీగెల్పాడు.

విశాలవట్నం, ఏ. వరంజపే× వెంకట గిరి, వి. వెంకటరామయ్య గారల అట అందర్నీ వుత్తేజుతుల్ని చేసింది. దిరండివి వరంజపే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థి. క్రిలింగ్ గా వుండింది. వృద్ధులమీద తర్రకారు యువకుడే గలిదాడు, వెంకట్రామయ్యను బాగా రావుగొట్టి.

ఇకపోతే మొత్తం టోర్నమెంట్స్ కంకా వుత్తేజకరంగా వుండినమాన్- ఏ. పోలా రెడ్డి×ఇకాల్ దాన్ జట్టుఅట పోలా రెడ్డి వైటాగ్ రెల్వేలో వడ్డేస్తూ- దాదాపు 25 మంది యువతరంవారికి తెన్నిన్లో శిక్షణ యిస్తూవుంటాడట. కడకు ఇకాల్ దాసే గెల్చినా పోలా రెడ్డి రెండోసెట్లో అప్పుతంగా అదాడు. ప్రెస్ లోలో విశాలవట్నం, రెడనామీద కోలార్, ఇకాల్ దాసే గెల్పాడు. మంచి మిట్టమధ్యాహ్నంలో అడినా అట గాట్ల అలవకపోయినా,

ప్రేక్షకులకి చెమటలెక్కువ అట్టాయి. యువ క్రీడాకారులకు శిక్షణ యిస్తూ పార్క సేవచేస్తున్న పోలా రెడ్డికి గౌరవ మాదకంగా మెర్రిన్ క్లబ్బువారు కప్ప జహాకరించారు. ఇక్కడ మన వృద్ధ తెన్నిన్ సెంచోలున్నారుగానీ ఎందరకు శిక్షణ యిస్తున్నారు? కొత్తవాళ్ళవరూ నెల్లూరుల్ని తెన్నిన్ అటగాట్లు వుట్టక రావడంలేదు. వి. ఆర్. కాలేజీ పాతకాలేజీ అయినా తెన్నిన్కోర్ట్ పేరుకుకూడలేదు! ప్రెస్ లోనాడుతప్ప చెప్పకోతగిన జనం చేరలేదనే చెప్పాలి!

***

కలెక్టరు ప్రస్తావన వద్దిందికాబట్టి యిక్కడోక విషయం-కలెక్టరు శంకరా గార్చిగూర్చి మన ఎమ్మెలై వ్యక్తచేయు గాడువిసందర్భంలోనో శ్రేంధ్ర ది వ్యూ థి మంత్రి శ్రీ వి. ఎస్. మూర్తిగారి వాక లేట ప్రాసినట్టున్నారు.అలేఖలోపీయేవిషయాలు ప్రస్తావించారో తెలియదుగానీ, అందుకు, జవాబుగా వి. ఎస్. మూర్తిగారు శ్రీ చేమయ్యకు లేట వ్యాఖ్యారు. ఆ లేట సకలు మాత్రం మాకు వచ్చింది. వ్యక్తిగతమైన అంశమేమీ కాదుకాబట్టి ఆ లేటాంకాల్చు యివ్వడం దుస్సాంప్రదాయమేమీ కాదనుకుంటున్నాం. వి. ఎస్. మూర్తిగారు ఆ లేటలో ఏమంటున్నారో చూడండి:- "The Collector of Nellore Shri S. R. Sankaran, is very sympathetic, considerate and kind to all the poor classes of our people. However I wish other Collectors also emulate the good example of your Collector. However, we must work hard to see that no exploitation takes place in the name of caste or religion..." అది ఆ లేట (కలెక్టరు శ్రీ ఎస్. ఆర్. శంకరా 'పేదవారి వట్టడయ్యుడగు వ్రాఖారు. ఇతర కలెక్టరుకూడా మీ కలెక్టరు అదర్పార్చు అనున రించడం ఎంత బాగుంటుంది! కులమతాల పేరుతో దోపిడి జరగకుండా మనందరం కష్టపడి పనిచేయవలసివుంది.)

తిక్కవరపు రామిరెడ్డి మెడల్స్

వి. ఎస్. అనసూయాదేవిగారు తమ తండ్రి తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారిపేర- ప్రతియేటా వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం నుండి తెలుగు ఎం. ఎం. లో ప్రథములుగా ప్యానయ్యేవారికి బంగారుమెడల్ ఇచ్చే యేర్పాటుతో 5 వేల రూపాయలు యూని వర్చిటీవారిచ్చారు. దానిమీదవచ్చేవడ్డీ ప్రతియేటా 320 రూపాయలదాకా వుంటుంది కాబట్టి ఆ మెడల్ విలువ అంత దాకా వుండొచ్చు.

గత సంవత్సరం, అంటే 1983 లో తెలుగు ఎం. ఎ. లో ప్రథములుగా వచ్చిన వలమనేరు తాలూకావాసి ఎం. రామలింగా రెడ్డిగారికి ఈమెడల్ ఇవ్వబడ్డది. 1987లో కోపూరుతాలూకా దెన్నూరు గ్రామం విద్యార్థి ఆర్. అనంతవద్దనాథరావుగారికి యీ మెడల్ వెల్చింది- (ఈయన ఎం. ఎ. ప్యానుకాగానే కందుకూరు తిక్కవరపు రామిరెడ్డి కాలేజీలో తెలుగులెక్చరర్ గా వున్నాడు.) ఇకపోతే అక్రితం మూడు సంవత్సరాల్లో- శ్రీ ఎం. వృషాద్రివతి (గుంటూరు జిల్లా), ఏ. వి. ఎల్. వి. ప్రసాదరావు, శ్రీమతి ఏ. విజయలక్ష్మి- దిరు తూడా గుంటూరు మండలియిలే- బికి మెడల్స్ యివ్వడం జరిగింది.

బుర్రుకు వస్తున్న ఆస్పత్రి మందులు!

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులలో పేదరోగులకు వుద్దేలింపబడిన మందులు ఇకాదుకు రావడం- ఈనాడేమీ కొత్తకాదు; సూర్య

నాడే వున్నట్టు దాఖలాలున్నాయి. ఆస్పత్రి మందులు అమ్ముకోండి, దిక్కుమొక్కు లేని రోగులను కొంతవరకు సేవనడమా, లేక మందులు లేవనడమా మారమైన విషయం, అది క్షమించరాని చేరం.

మొన్న శరవారంనాడు ఒక క్షయరోగి మా వద్దకు వచ్చాడు. వీడో నచాయాగి అతను స్పెషిలైసికా ఇంజక్షన్ మందు సీసా చూచి, ఇది ఆస్పత్రి ది ఇకాల్ కోని తెస్తున్నానని చెప్పాడు. దానిమీద TBH - NLR అని వుంది. దీనిని మామూలు దరకంటే తక్కువగా కూడా ఇచ్చారని అతను చెప్పాడు. అంగడిపేరు కూడా చెప్పాడనుకొండి! ఇది ఎక్కడిదో, ఎట్లా వచ్చిందో మరి! అనలు నెల్లూరులో కొన్ని మందులంగళ్ళకు అదారం ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులనుండి దొంగతనంగా వచ్చే మందులేనే అప్రద ఒకటుంది. ప్రె వృత్తాంతం దీనిని ధృవీకరిస్తుంది.

హాస్పిటల్ పెట్టలు జలాంటి అలిసితి తార్కాలను కఠినంగా నిరోధించడంధర్మం.

బియ్యంలేని డిపోలు

వల్తేలాకాపేటలోని డిపోలో జనవరి నుండి బియ్యం యివ్వడంలేదట, అదిగితే తమకు నష్టం లేదంటారట. ఇకాదులో అదికధరకు కొనలేక బాధపడుతున్నాం అని ఒక త్రాడుకుడు వ్రాస్తున్నాడు.

డి. ఎస్. ఓ. గారూ! ఉప్పుకా డిపోలు కైనా సరవరాలేకుంటే పేదసాద ఏమి చేయాలిచెప్పండి?

దివ్యయోగ సమాజం

ప్రొకాహవన్ పేటలోని దివ్యయోగ సమాజ వార్షికోత్సవం 6 తేది శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ ఓంకారస్వామి వతంజరి మహర్షిచెప్పిన ప్రాణాయామాభ్యాసమునుగూర్చి, ప్రొద్దుటూరు లెక్చరర్ శ్రీ వై శ్రీనివాసరావు శంకరాద్వైత స్వరూపమునుగూర్చి వుపన్యసించారు. సభాధ్యక్షులు సాదకులకు కృష్ణా జనాలను, భారతాది గ్రంథాలను జహాకరించారు.

ప్రొకాహవన్ పేటలోని ఈ సమాజాధ్యక్షులలో ఎంతోమంది కపోసాధన చేస్తున్నారుట. దానికేగిన భూగర్భ గుహలు కూడా నిర్మింపబడివున్నవట.

బస్టాండు వసతి

అత్తకూరు బస్టాండు అలివ్వుడికి లక్ష రూపాయలవరకు తగలేసినట్టున్నారుకానీ; ఆ కార్యక్రమం మూర్తికానందువల్లనో లేక తగిన అడుపులేనందువల్లనో, స్టాండు అవరణమంతా గందరగోళంగా వుంటుంది. అంతడట్టు పెడితే, ప్రయాణీకులు కూర్చోడానికి వసలేదేదు. పాత పెట్ట ఒకటుంటే అది అనవ్యంగావుంటుంది; ప్రెగా చాలదు. తాటాకుల సాలలైనా వేయింది ఎండలో మాడేదుర్లతి తప్పించమంటూ శ్రీ కస్తూరమణయ్య. దిత్రగిందవలసిందిగా ముని పొటిగారికి మా విసరి.

టవుకా బస్సులు

ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ వల్లారెడ్డిగారి వుత్సాస 8 ఉప్పుకాబస్సులు ఏర్పడినాయి. మొదట మొదట వీటిని పొయలు అంతగా వుపయోగించుకోలేదుకాని, ఇప్పుడు రద్దీగా నడుస్తున్నాయి. ఇంకో రెండు బస్సులుకూడా వస్తాయట. ఉప్పుకా బస్సులవల్ల రిక్తావార్త జెదరింపు తగ్గింది.

కాని ఈ బస్సులకు ఇంకా 'స్టాప్'లు ఏర్పాటు చేయలేదు. ఎక్కడ చేయివెలితే అక్కడ నిలవడం; ఆ నిలవడంకూడా బ్యాపిక్కు అడ్డంగా నడిరోడ్డులో నిలవడం జరుగుతున్నది. బస్సుల కండివకాకూడా అంత బాగున్నట్టు కనవడదు. అనలు చూడడానికి బాగలేదు; మొదటి ప్రవంప యుద్ధం నాటివా అనిపిస్తుంది. ఉప్పుకా కాబట్టి, అధునాతనమైన బస్సులుంటే ఆకర్షణ. వీటి సంగతి పోసిండి; ఇదినిచేస్తే నెల్లూరు, ప్రెమింగులు ఏర్పాటు కావడం అవసరం.

అమెరికా ఆస్పత్రి- ఆర్. ఎల్. రెడ్డి జూబిలీ

వర్తకలవాళ్ళకంటే శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారికి విమర్శకద్దె ఎక్కువని విషయం. ఆయన నిర్మయ విమర్శకుడు కూడా. ఇటీవల అమెరికా ఆస్పత్రికి పోయాడట. ఆయనకు ఒకటి రెండు విషయాలు తెలిసట్టున్నాయి: అల్లారుకు చెందిన ఒక పేదస్త్రీ అమెరికా ఆస్పత్రిలో కన్నదట; తల్లిదండ్రు ఇద్దరూ చనిపోయారట; బిల్లు చెల్లించనిచే శవానను ఇవ్వనన్నారు ఆస్పత్రివాళ్ళు. ఎవరో యాత్రీకులకు నంబందిందిన విద్వంశులెర్పారట; ఆ వలేషకా జరిగింది; విద్వంశు పోయింది; బిల్లు కట్టించే కళేంరాన్ని ఇవ్వనికారించారట. ఈ రెండు సంచుటసంసు గూర్చి శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్ కు జాబువాస్తూ, ఇది మానవ కారుణ్యతకు నంబందిందనది కదా అని ప్రశ్నించారట.

ఇటువంటి పేదరోగుల సహాయార్థం ఒకరిది ఏర్పాటుకావడం బాగుంటుంది.

కిరోసిన్ కరవు

కిరసనాయిలు ఒకరోజు వుష్కలంగా దొరుకుతుంది, ఒకరోజు అరచకాడినా దొరకదు. ఒకరోజు బారెల్ కావాలన్నా ఇస్తామంటారు. ఒకరోజు ఒక రీటరుకు కూడా ప్యాథేమనడాల. డిండ్లవద్ద కంట్లోలు ధర రీటరు 55 ప్రెవలు కాటోలు అయితే, ఇదట రూపాయకూడా అమ్ముతుంది. కిరసనాయిలకు నంబందిందిన ఈ ఎగుడుదిగుట్టు, వ్యక్త్యాసాలు ఎందువల్ల విచ్ఛిన్నమయ్యాయోమరి!

ఉప్పుకాలో హోల్ సేర్ డిలర్ల సలగురు కాలేల వున్నట్టున్నారు. అందులో దిల్లరగా ఒక్క శివయ్యగారి కంపెనీలో మాత్రం చిస్తుందట. వాళ్ళు ఎంతమంది కివ్యగలుగుతారు, ఎన్నిరోజు కివ్యగలుగుతారు? అది కాక, రీటరు రెండురీటర్లకు వసులన్నీ వడలుకొని క్యూలో ఎవరు నిలబడగలుగుతారు? అది మారుబేరకళ్ళకు పాథ్యమే కాని, అవసరమైన దిని యోగ దారుకు అసాధ్యమైనవని. పాపం! శివయ్యకు స్నేహితులుబాన్సి; అయినానిచ్చాయోడు. కాట్టమీద చక్కెర యిచ్చినట్టు కిరసనాయిలకు ఒక కార్తివ్వడం అవసరం. దానివకారం వంపకం జరగడం పొక ర్యంగావుంటుంది. ఆ ఏర్పాటు జరిగేగోగా దిల్లర అమ్ముకం కొందరు హోల్ సేలర్లచేత జరిపించడం బాగుంటుంది.

త్యాగరాజోత్సవాలు

నెల్లూరు రసికలోకం శ్రీ వండితాధ్యక్షుల సాంబమూర్తిగారికి ఎంతో రుణవడివుంది. ఆ గానప్రమ్మ త్యాగరాజు నంనరణోనం ఈ గాన ప్రమ్మ శ్రీ సాంబమూర్తి విటా మూడుమాసాలపాటు చేకిరి తోలితగి లిందుకొని జిల్లలు అడుక్కుతినడం చూచి నవ్వుడు హృదయం వరవశిస్తుంది. ఆయన పాటకంటే; ఆయన దిత్రకట్టి రక్తిప్రవత్తి ముగ్ధునుచేస్తుంది. ఈ విజ్ఞులలో సాంబ మూర్తిగారికి ఎన్ని అనభవాలు!

పొడుకుంటూ రజనచేసుకుంటూ సాగి పోతున్నతనముశ్రీమంతులు విచ్చివాడికింద జమకట్టి, కన్నెలికూడాచూడకుంటే; వరు గెతుకవచ్చి విజ్ఞులైన నిరుపేదజ్ఞాంతు సాంబమూర్తిగారికి తటస్థవేదనాదు. రంగ నాయకులపేటలో పెన్ను పొర్రుకట్టకింద గుడిసెలవాడకుపోతే, ఒక పేదరాలు ఇంట్లో గింజ నిలలేకపోగా ఎనుటికి వేసిన తడివియ్యార్ని తెచ్చిపెట్టెదట. వందమాపాయ లిచ్చినదానికంటే ఎక్కువ నంతోషమైంది సాంబమూర్తిగారికి. ఆయనను పుక్తాహవరచిన నన్నివేళలు జలాంటివేనో!

ఈవిరంగా సేకరిందిన సహాయంతో శ్రీ సాంబమూర్తిగారు మొన్న 8 నుండి 13 వరకు ఉప్పుకాలో త్యాగరాజు - కొరవ 10 వ పేటిలో

సామ్య ఉగాది

కూనలమ్మ పదాలు

★★ రసిక్ ★★

వచ్చెనును నుగాది
పాడె వలపులు చేది
చూతవలన తొది
ఓ కూనలమ్మా!

భవ్యుని భవ్యమ్ము
నవ్యుని నవ్యమ్ము
వార్షికి కావ్యమ్ము
ఓ కూనలమ్మా!

ఒక యేను ఒక గాంది
ఉదయంది యుగనంది
పాడుచుందురు నాంది
ఓ కూనలమ్మా!

అకడొక్కడే నేత
అకని వలుడే గీత
అకడె గాంది తాత
ఓ కూనలమ్మా!

వసుధవేణిం గ్రాలు
పారిజాతవృక్షాలు
బాగూరు గీతాలు
ఓ కూనలమ్మా!

తెనుగు బానకు "పెల్లి"
అనేడి విరుదుకు చెల్లి
తనరు దేవులవల్లి
ఓ కూనలమ్మా!

ఇంతవరకును లేదు
ఇంక వుట్టగ బోదు
'ప్రీతి'యరు' నరితోడు
ఓ కూనలమ్మా!

కదికేల విరుదాలు
కనకాబిషేకాలు
కదితమెద్దివదాలు
ఓ కూనలమ్మా!

కాంత నర్సిదికన్న
కదిత పెన్సిదికన్న
కోరదగ్గది సున్న
ఓ కూనలమ్మా!

మదిని మమకలులేవు
హృదిని బాల్సలు లేవు
ఎంకి పాటలకివు
ఓ కూనలమ్మా!

"మెళ్ళా వూనలపేరు
తల్లా వూనలపేరు"
ఎంకి పొరేసారు
ఓ కూనలమ్మా!

ఇంతలోనే నగవు
ఇంతలోనే తగవు
అలుమగలకె నులువు
ఓ కూనలమ్మా!

మాదికలిగెడియాలు
మగవాని ప్రాణాలు
కియగలిగినతెలు
ఓ కూనలమ్మా!

నంశయిందెడి మగడు
సాధ్యతెలులును తగడు
సాగిలేనియు తగడు
ఓ కూనలమ్మా!

ఒక్కరిద్దరు ముద్దు
ఎక్కువైనదొ మొద్దు

నందొకనటకు హద్దు
ఓ కూనలమ్మా!

వల్లె యుగియెడివాడు
వనితలకు మగవాడు
కాదన్న వగవాడు
ఓ కూనలమ్మా!

అపిన రదలిందు
అర్ధాంగి విదలిందు
మాబాధ లాలిందు
ఓ కూనలమ్మా!

ఈర్ష్యవదదగువాడు
ఇల నొక్కడున్నాడు
ఇటు చేయనివాడు
ఓ కూనలమ్మా!

కన్నతండ్రికి అడుడు
కన్నెపిల్లకు మడుడు
కట్టుమొల్లని వడుడు
ఓ కూనలమ్మా!

ప్రేమితులు పొనిమును
లేకముగ అమాను
లేగనిక బిలాసు
ఓ కూనలమ్మా!

ఎదురింది తాలింపు
ఏమి ముమముమరింపు
ఇంటిదంతయు కంపు
ఓ కూనలమ్మా!

'ఎమ్మీలు' 'వియ్యాల'
ఎందుకి డిగ్గిలు
మడివేలు కడుమేలు
ఓ కూనలమ్మా!

దీనపుల్లలతోటి
పోటి వడగల బోటి
అందగతైల మేటి
ఓ కూనలమ్మా!

నాల్గిందికి కోక
నకము బోలేడు రైక
వరువునిల్పునే పోక?
ఓ కూనలమ్మా!

ఇరుకు గొట్టపు పొంట్లు
ఎందుకి అగదాట్లు
ఏమి యువకులపొట్లు
ఓ కూనలమ్మా!

నిర్లజ్జ దిహ్మలు
నిర్లంఘ కుసుమాలు
నేటి మన సిగిమాలు
ఓ కూనలమ్మా!

లాటరీలకు జనత
ప్రోత్సహించెడి వ్యభుత
సిరిమానిన వతిత
ఓ కూనలమ్మా!

దబ్బుకథలే హెచ్చు
అచ్చులో కనవచ్చు
కదితనెవ్వడు మెచ్చు
ఓ కూనలమ్మా!

రచయితలకిక న్యస్తి
రచయిత్రులే బాస్తి
రచనల్లో వననాస్తి
ఓ కూనలమ్మా!

ప్రతికలికి కవయిత్రి
ప్రతిరమణి కవయిత్రి

తరియిందులే వాత్సి
ఓ కూనలమ్మా!

రూఢికున్నది విలువ
రూపుకున్నది విలువ
మందికెక్కడి విలువ
ఓ కూనలమ్మా!

నాడు బొమ్మలపెల్లి
నేడు బామ్మలపెల్లి
రేపేమిబొమ్మెల్లి
ఓ కూనలమ్మా!

కవ్వకాపి క్యాగు
కదిత కానే సాగు
అమృతవాహినిలాగు
ఓ కూనలమ్మా!

బావ గొడవలు పెరిగి
తరతరమిరి తరిగి
వేయనున్నది తిరిగి
ఓ కూనలమ్మా!

నల్లవాడయ్యేది
తెల్లవాడయ్యేది
కాటికోక బేబాది
ఓ కూనలమ్మా!

తెలుగుకోనూలేడు
తెలియకుండనులేడు
తెలిసెతెలియనివాడు
ఓ కూనలమ్మా!

ఒప్పుకున్నదొ తప్పు
తప్పు గాదది యిప్పు
కప్పిపెట్టుతె తప్పు
ఓ కూనలమ్మా!

వనములను నందనము
వాననకు చందనము
వన్నెలో కుందనము
ఓ కూనలమ్మా!

ఎవరిభర్తము వాడు
అవని బ్రోదినవాడు
ధరణి నర్తముచూడు
ఓ కూనలమ్మా!

నిన్న మొన్నగమారు
నేడు నిన్నగమారు
కాలమెంతలో తారు
ఓ కూనలమ్మా!

పావనముచేయవే

"ఉదయగిరి"

గచ్చపొడలాగ వట్టి
రచ్చలు లేవి బ్రతుకుల
లిలముందిన పాపిది
కిలక నామ కలికిది
సికొక్క దండము, వెల్లిపా!
బాల బాన్సురుడు
కుంకుమ వింజముగ
నొనట వ్యకాశించ
నవ రైత్యమున, శుభ
నమయమున మా,
లోకమున అడుగిడు
నవ్య "సామ్య" జననీ!
స్వాగతం! సుస్వాగతం!
నీ పాద భూమి
మా నరలోకమున
దిడిముడులు లేకుండ
సామ్యముగ శివతనాకలు
వేగ సాగిపోవునటుల
పావనము చేయివే
ఇంటింట్ల నులకాంతులు
గల్గువే, తెరువు తెల్పువే
కావవే శుభవ్యధాయిని!
బ్రోవవే, భద్రానునందాయిని!

సామ్యగీతి

శ్రీ చిత్తకవి ఆత్మయ

స్వాగతమమ్మా సామ్య ఉగాది
సామనన్యముననెవి వునాది
సామరన్య సామరమేమిదను
సామ్యత్వ సహకారమే వూరెను
స్వాగతం!

అనుమానం పొగమంచు తొలగలే
అనురాగం దిగురాకు తొడిగలే
నమస్కయ శ్రమరమ్ము తిరిగలే
నమానకానుమ మధువు త్యాగలే
స్వాగతం!

మూడుదెలుగుల తెలుగునేలలో
మాది, దింతల, వేవపూలలో
తెలుగుదనం తెలయను కలుపుకో
తెలుగుదాతి నల్వతను నిలుపుకో
స్వాగతం!

వ్యజ్ఞపీఠం గళమెత్తి పాడలే
వ్యగతలే పురివిప్పి అడలే
వ్యక్తికాంత వులంది మించలే
వ్యతాకోక హృదయాలు పొంగలే
స్వాగతం!

సామ్యవర్ష నందేశం విందాం
సామరభాగి సారధులొదాం
'మంది' చందనం వందిపెట్టుదాం
తెలుగు వెలుగు లోకాన నింపుదాం
స్వాగతం!

స్వాగతం సామ్యా

శ్రీ నేతి శివరామకర్మ

కిలక, మాలో దీరికల తేవాని,-
పచ్చగానున్న మామాగాణంలో
దిద్దు రగిల్చాలిని
దిందులు వేసింది-
ఒకరిపై మరొకరికి ద్వేషాన్ని
అనవసరపు కోపాన్ని కల్పించింది-
సామ్యా! మాలో
సామ్యం, సామ్యత్వం-
నమానం- సామ్యం-
వికోదరతత్వం-
పునరక్షింపవలెయి-
చేయించేయి కలిపి
అందరం ఒకటిగా-
ఒక్కక్కాడిమీద గలది
అమృత నెదుర్కునే
దీమా వ్యపాదించు-
వేషం, భాషా ఒకటైన మాలో
వికత్వం వ్యపాదించు-
తెలుగుదత్తలు
వెలుగుబిమ్మలా అభివృద్ధించు-
నీ కిదే మా స్వాగతం సామ్యా-
నీ కిదే మా స్వాగతం!

గుంటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 603 of 1959.

E. P. No. 540 of 1967.

వల్లెతు నాగరత్నమ్మ - డిక్రిహోల్డు.
వల్లెతు పట్టాభిరామయ్య - జె డెట్టరు
గుంటూరు డి॥ గుంటూరు నట్ డి॥
దిశదల గామంలోని వ్యతివాది తాలూకు
వేలంకావలసిన నిర్దాని:- డి. నె. 192 రు,
య 13-44 ట్లు మించామలె వడమరవైపు
య 6-75 ట్లుకు హద్దు:- [తూ] వాది
తాలూకు భూమి [ద] చెరువు కట్ట [వ]
కొంక [వ] కొంక. యా హద్దులమధ్య
య 6-75 తెంట్లు తేరిమెరక.

వాది కిమ్మరు రూ. 5000/- లు.

అమీనాకిప్పుకు రూ. 7000/- లు.

1-8-58 TO 30-8-68 తేది జ. సి.
దాఖలా కాబడినది.

అన్యకాంతములు లేవు.

వేలంవాయిదా 7-4-1969 తేది.

—కర నరసింహారావు,
అద్యక్షుడు - గుంటూరు.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

అనుబంధము

కొత్తది డి. రి-అడ్మినిస్ట్రేషన్
అనుబంధము-రి-అడ్మినిస్ట్రేషన్

దరికి డి॥ ము॥ కోర్టులో

Kg. S. C. No. 826 of 1955.

E. P. No 5 of 1968.

(2) యాదాం ముల్లారా } -వాడులు.
మయ్య వల్లెరా }
(2) వందిది యర్యయ్య (పురవ) పీటరు
వల్లెరాలు -వ్యతివాదులు.
2-వ వ్యతివాది అయిన వందిది యర్యయ్య
(పురవ) పీటరు అనేవారి:-

ఈ నెంబరున జప్తి పెడతూలు దాఖలా
అప్రికి ప్రెకోర్టువారు వేసియుండు నర్కారు
కిమ్మరు రూ. 1400/- (2) రూ. 200/-
లుకు తగ్గించమని పీటరు దాఖలు చేసి
నందుకు నోటీసుకుగాను 3-4-69 తేదికి
వాయిదావేసివారు. అందువలనమై నీకు
ఏమైనా అక్షేపణలు వున్నయెడల ప్రెకోర్టు
వారిలో తెలుపుకోవలయును.

—గోంట్లా సత్యనారాయణరావు,
వాది అద్యక్షుడు.

బాపట్ల పి॥ సము కోర్టులో

Sc. 205 of 63. E. P. 209 of 67.

కొత్త నుబ్బారావు -వాది-డిక్రిహోల్డు.
దుండి రాములమ్మ -వ్యతివాది-జె. డి.

యాలం ప్యకటన:-

ఈ నెంబరు డిక్రిహోల్డున వ్యతివాది
తాలూకు ఈ క్విండి పె డ్యూలు దాఖలా
స్థిరాస్తిని ప్రె కోర్టువారికి 30-6-69
తేదిన వగలు 11 గంటల లగాయకు విహి
రంగముగా యాలము వేయబడును. గాన
కావలసినవారు వేలంలో పాల్గొని పాడు
కొనవలసినదిగా యిం దు మూలము గా
తెలియజేయడమైనది.

పెడతూలు:-

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు, మంతెనవారిపాలెము
నబురిశిష్టాధికారి అలాకా, యాజిరికీవారు
దుండివారిపాలెము గామంలోని వ్యతివాది
తాలూకు వేలం కావలసిన స్థిరాస్తివివర:-

(1) డి. నె. 424/1 రు, య 0-57

తెంట్లు మించామలె య 0-58 తెంట్లు తేరి

మాగాణిభూమి నర్కారుధర రు. 1500/-

(2) డి. నె. 424/3 రు, య 0-54

తెంట్లు మించామలె య 0-51 తెంట్లు తేరి

మాగాణిభూమి నర్కారుధర రు. 1500/-

అన్యకాంతములు లేవు.

—గుళ్ళపల్లి గోపాలకృష్ణమూర్తి,
వాది కరవు న్యాయవాది.

కదిరి ముననము కోర్టులో

O. S. No. 18 of 1967.

E. P. No. 101 of 1968.

నక్కపాల వెంకటనారాయణప్ప -వాది.
మద్దే లక్ష్మీ నరసువల్లెరా -వ్యతివాదిలు.
ప్రె నెంబరులో పె డ్యూలు దాఖలా

భూములు ప్రె కోర్టువారు 24-4-69 తేది
విహారంగముగా యాలము వేయబడును.
నవాలుచేయగోరువారు అదినం ప్రెకోర్టుకు
చోజురై కోర్టు గింపదనలకు లోబడి పాద

వచ్చును - వివరములకు వాది అద్యక్షుడు
గాని అఫీసులో కనుగొనవచ్చును.

పెడతూలు:-

కదిరి తా॥ ఇనగలూరు గామములో
యుండు భూముల వివరము:-

(1) G. D. సర్వే నెం. 587/1 రు,
య 4-87 తెంట్లు, రూ. 2-1-0 లు.

(2) డిటో సర్వే నెం 588/2 రు,
య 0-05 తెంట్లు, రూ. 0-1-0 లు.
ఇందులోని వలవ్యక్తములందఱో వూరా.
—టి. వెంకటరమణ-వాది వక్తలు.

హైదరాబాదులో జిల్లా రాజకీయాలు

(మొదటి పేజీ కొరవ)

యాదాద్రి (వెంకటగిరి మహారాజా). వై. సి. రంగారెడ్డి, పాన్పులు, మీర రామచంద్రారావు; రాష్ట్రపాలక అధికారిగా పనిచేసిన. సి. కొండయ్య నంక కాలు చేశారు. ఇందులో ను, వి. ఆర్. కాలేజీ కమిటీ ఎన్నికలకు సంబంధించిన నివేదికలోను వెంకటగిరి మహారాజా గారిది మొదటి నంకం కావడం; వై. సి. రంగారెడ్డిగారి నంకం కూడా వందదం గమనార్హతగా ఆశ్చర్యకరమనిగా చెప్పవచ్చు. శ్రీ రామిపాటి మహానంద నంకం పెట్టలేదటగాని, రాయబారిలో మాత్రం పాల్గొన్నాడట.

హైదరాబాదులో ఆచార్యుల వంద శేఖరరెడ్డిగారు పొంగిపోయిన ఈ ముట్ట దివి గమనించి, శ్రీ వెంకటాద్రి పాపిరెడ్డి గారు నెల్లూరుకు పోతూ చేతులు, చంద్ర శేఖరరెడ్డిగారు మాటాడతూ తనవర్గీయు లందరినీ పిలిచుకుంటూ, మూడు కార్ల నిండా మే పూల మీద హైదరాబాదుకు చేరి, ముఖ్యమంత్రిమొదలు అందరమంత్రు లను ఒకవరసచూచి, చెప్పనలసింది చెప్పకొని తిరిగివచ్చడం జరిగింది. విశేష మేమిటని చెప్పకానినదిగితే, కొన్ని గొప్పలు సంపాదించుకొని వచ్చానని తావిగా చెప్పారు. అది గ్రంథం ఇస్తాము. రాజీయాలనంగలి విమిటంతు అమిత తేలిగ్గా అనేశారు. “ఏమింది నా మీద వాళ్ళు రాడియ చెప్పడం, వాళ్ళమీద నేను చెప్పడంతప్ప ఇంకేమిలేదు. వాళ్ళు వద కొండుచెప్పే, నేను ఇరవైరెండు చెప్ప గలను” అన్నారు. మాకు చెప్పినంత తేలిగ్గా ఆయన భావించలేదని, ఆయన మాటాడి ప్రయాణమే చెప్పిందనుకొండి!

రాజీయ స్వరూప బాధకము, నమ యము నందర్ము పాదించేటంటే, రాష్ట్రం నేడున్నస్థితిలో ఈ స్వల్ప రాజ కీయాలు హైదరాబాదు వరకుపోయివుండ బాడదని గట్టిగా ఆలి పొయ వడు తున్నాము. ఎటు పోయా యి కాబట్టి మనం తెలసుకోకుండానూ వుండకూడదు.

గోపాలకృష్ణారెడ్డి వర్గంవారు జి. ప. ను గూర్చి ఇచ్చిన మెమోరాండంలోని ముఖ్యాంశాలు కొన్ని-

మీళ్ళ మొదట బ్యాన్స్ వర్గ విషయం ఎత్తుకున్నారు. గత అరునెలల్లో బీదర్లు, గుమాస్తాలు, అపెండ్రెట్ల సంబంధించి మూడువేల బడులు చేశాడట; ఈ బడు లింకు కారణం వ్యక్తిగతమే కాని, పాలనా సౌలభ్యానికి చేసినవికావడవారు తెలియ చేశారు. ఒకటి రెండు నెలల వ్యవధిలోనే ఒక వ్యక్తికి అనేకబోట్లకు మార్పుచేసిన సాధ్యమేకాదా వున్నవన్నారు. కోరికే చేసినామనే పేర (on request) కారణాలు పేర్కొనబడలేదని, బి. ఎ. యి ఇవ్వబడలేదని వెలిబుచ్చారు.

ఇక వ్యక్తిగత నియామకాలకు సంబం దించి మీళ్ళు చెప్పకామీద తీవ్రమైన ఆరోపణలే చేశారు. తమ సెక్రటరీగూర్చి అత్యధికం తెలియజేయబడలేదని; ప్యానల్ చేర్చకావద్దనే వుంటుందని; జి. ప. సెక్రటరీ అధికారి, కలెక్టరువద్దకాని లిస్టు లభ్యం కాదని; చేర్చకా ఇష్టాయిష్టాలనుబట్టి అప్పటి కప్పుకు ప్యానల్ అత్యధికం ను మార్చి చేయడం జరుగుతున్నదనే అనుమానం గట్టిగావున్నదని వారు వెలిబుచ్చారు. వందే పోషకంతు నియామకాలే ఎక్కువ; వందే అంతంధరు పోషకులు 350 మాత్రమేకాగా, 600 మంది నియమించబడినారనే విషయాన్ని వెదకిరించవలసి వున్నదని; నియమించబడిన సిబ్బందిలో నూటికి 80 మంది కోట ప్రాంతీయులని తెలిసినదని నివేదికలో తెలియజేశారు. అనుభవమున్న వాకాప్యానల్ క్యాండి

ట్టును తీసుకున్నారా, లేక కొత్తవారిని తీసు కున్నారా? అ పాటి తే వనిచేసినవారికి ఎందుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వకూడదు? ఈ నియామకాల్లో విద్యాసంస్థాపనకుల సలహా మేరకు చేశారా? లేక ఏ చంద్రశ్రీ ప్రకారం చేశారు? ప్యానల్ క్యాండిట్లు ఎవరివైరా నియమించారా? ప్యానల్లో వుండేవాళ్ళందరూ నియమించబడినారా? లేకుం తే వారికెందుకు ఏపెర్సన్ ఇవ్వలేదు? ఇవన్నీ విచారణయాలని నివేదికలో కోరారు.

ఇక పూన్జీగులనంగలి: రోజూ కనీసం అరడబ్బా మందైనా ఇంటికి వంతుకు తున్నారంటూ; మీళ్ళు తన ప్రత్యక్షులైన ఎం. ఎల్. ఎ. లు, నమిలి ఆద్యక్షులకు సంబంధించినవారు కావడమే దీనికి కారణ మని తెలియజేశారు. పూన్జీగులది ఒక శ్రోతగాధ అని మీర అభివర్ణించారు. ఉదాహరణకు ఇందుకూరు పేటనుండి మేనేజరు బాలకృష్ణారెడ్డి విషయం ప్రస్తావించారు. ఆతనిని రెండు మూడు నెలల్లో మూడు బోట్లకు బదిలీచేశారని; అతను న్యాయం కల్గినమని ప్రభుత్వం నివేదించు తున్నాడని, ప్రభుత్వం అతనిని ఇందుకూరు పేటకే చేయమని వుత్తరువు చేసిందని, కాని చేర్చకా ప్రభుత్వ వ్యత్యయ వ్యతిరేకంగా అతనిని మాతూరు పేటకు వేశాడని, ఇది ప్రభుత్వాన్ని దిక్కురించడమని నివేదికలో పేర్కొన్నారు. సీకారామయ్య అనే వ్యక్తిగత విషయంలోకూడా చేర్చకా ఈ విధంగానే వ్యవహరించాడని వుదహరించారు.

బి. ఉ. ని. బి. సి. విచారించజేయడమే కాకుండా, ఇకముందు ఇటువంటిది జరగకుండా అదేశాలివ్వవలసిందిగా కోరారు.

***

ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారిదా నివేదించబడిందట. ముఖ్యమంత్రి అంతకు ముందే ఈవిషయం అనం సంబంధరెడ్డి గారితో వ్యస్తావిచారణ, దాని మీద తుట ముఖ్యమంత్రిగారి ఒకసారి కలసుకోవలసిందిగా సంబంధరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డికి చెప్పాడని తెలిసింది. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగారి కలసుకున్నప్పుడు రెండు వేలమందిని బ్యాన్సువారు చేశావటనే అని అడిగాడని, బి.ప.సి.బి.పి. రెండువేలమంది లేరని చంద్రశేఖరరెడ్డి జవాబుచెప్పాడని, అందరినీ చేసినవేమోనానని ముఖ్యమంత్రి వ్యంగ్యంగా అన్నాడని ఆచార్యులనుండి విన వచ్చిన వదంతి. అంటే ముఖ్యమంత్రి ఆవిషయాన్ని అంతలేరికగా తీసుకున్నాడని ఆచార్యుల వాదన.

విచారణకు అధికారినికూడా వేరారని వారు అంటున్నారు; తేలిగ్గా తీసుకున్నారని విరంతున్నారు. ఏమి జరగబోయేది మున్నుండు మనకు తెలియకుండాపోదు.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు

సంపాదించిన గ్రాంట్లు

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కోపూరు, కావలి, ఉదయగిరి, వెంకటాచలం, పాదలూరు, రామూరు నమిలి అధ్యక్షులతో హైదరాబాదుకు పోయారు. అక్కడ ఆనం సంబంధ రెడ్డి, వెంకటాద్రి పాపిరెడ్డి, ఎన్. వి. కృష్ణారెడ్డి, గొట్టిపాటి సుబ్బలక్ష్మయ్యలు, విట్టల వెంకటసుబ్బయ్యగార్లను కలుపుకొని మంత్రులను చూడారు.

మందిరీతివావులకు 5 లక్షలు, ఈ కృతజ్ఞత గ్రాంటుగా 1 లక్ష 45 వేలు, మైనర్ ఇరిగేషన్లకు 2 లక్షల 14 వేలు, మైలవల్ స్కీములకు 2 లక్షలు, కోపూరు ఉపకాళాశాలకు నీటి సరఫరాకు 30 వేలు సంపాదించుకొని వచ్చినట్లు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట చెప్పారు. కం గిరి, అల్లూరు స్కీములు ఏపూర్ కర్నాట తీసుకోబడతాయని, 80 స్కీర్

లను స్కీములు-రక్షిత మందిరీతి వధ కాలూకాదు ఏపూర్ అనంతరం తీసుకో బడతాయనికూడా శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి చెప్పారు. మరో ముఖ్యమైన విషయం- విదవలూరు కాలేజీ భవనాలకు 2 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేయించుకొని వచ్చామని చంద్రశేఖరరెడ్డి తెలియజేశాడు. నెల్లూరులో వ్యతిరేకముగా వివాదానికి గురికాకుండాపోదు. చంద్రశేఖరరెడ్డి గారి ఈ గొప్పల వ్యక్తుల ఎక్కడో చది విన ఒక రాజీయ వ్యవస్థకు ఆవృతే మాకు పోకా చేశాడు. “ఇవన్నీ అంతకు ముందే మంజూరైంది. చంద్రశేఖరరెడ్డి పోయి సాధించుకొని వచ్చిందేమిలేదు” అని. ఎంత వాస్తవ్యతనమిది!

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

మంతో నమాలోవనచేసి వ్యభిత్తము, ప్యాంజీయ సంఘమూ నమ్మకంబినమేరకు గ్రంథుల నిర్ణయం జరుగుతుంది. యీ నిరు లను వచ్చే నాలుగైదునందవత్సరాల్లో తెలం గానా అభివృద్ధిచె వెదిస్తారు. రెండవది, ఒకవేళ ఇవవరి 19 లవ్వందా న్ననున రింది, ముల్కేతర ఉద్యోగులను తొలగించడం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని సుపీంకోర్టు తీర్పు చెప్పినప్పటికీ, ఎన్ని స్థానాల్లోనైతే నాన్ ముర్ఖీలు అక్రమంగా ఉద్యోగాలు సంపాదించుకున్నారో, అన్ని స్థానాల్లో ముర్ఖీలను ఏదోవిధంగా నియమించబడుతారు.

అంతేకాదు, తెలంగాణా అదనపు నిధు లన్నీ వచ్చే నాలుగైదు సంవత్సరాల్లో అప్పజేసేయాలంటే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో జరుగుతున్న కొద్దిపాటి అభివృద్ధికూడా నిలిపివేయవలసి వుంటుంది. ఈ దుస్థితిని తప్పించాలంటే మధ్యపాన నిషేధాన్ని కట్టుబేయవలసివుంటుంది. ఆవనినే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేయబోతున్నది. ఈ ఆక్టోబర్లో గాంధీజతయంతి అపోతుంది కనుక, మధ్యనిషేధం తొలగించడానికి కల ఆనాన అటంకం పోతుంది.

రాజీయ నాయకులు, ముఖ్యంగా కాంగ్రెసినాయకులు, యీవిధంగా ఆలోచిస్తున్నారు. కాని ఇయిటబిరుట్లో గ్రామాల్లో పరిస్థితి వేరుగావుంది.

ఏ. సి. జయంతి

(5 వ పేజీ కొరవ)

అమామతి వై. వి. సు.వి.పాన్కొంగ, రెండో అమామతి ఎన్. నాగేంద్ర రావుకు వెళ్లాయి. దాదాపు 30-40 మంది కవులు దాకా పాల్గొన్నారు.

ఇక ఏ. సి. రేఖా విశ్రవన పోటీల్లో ప్రథమ ద్వితీయ అమామతులరెండు అన్న డమ్ములు పి. శ్రీధర్ - ప్రభాకర్లు పొందారు. దాదాపు 40 మంది దిక్కుకారుల దాక పోటీల్లో పాల్గొన్నారట. అట్టనే తాటియ-దేశవర్తి గీతాల పోటీకూడా పెట్టారు. ఉత్తమ గాయకులుగా ఒంగోలు ఎన్. ఎన్. కృష్ణమూర్తి ప్రథమ అమామతి, ద్వితీయ అమామతి పి. నారాయణ రావుకువచ్చాయి. ఇది పోటీలు; వరికాలు.

ఇక సాయంతం సభ - రావల్మిన వారెవరూ రాలేదు: సిద్దయ్యగారు మాత్రం రాలేదు. కొన్నలాయనా రాలేదు. సన్నవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు అధ్యక్షుం డారు. శ్రీదుర్గా రామమూర్తి కాన్డ అతిగా మాట్లాడారు. బిరుదుసేవాస్థాని బ్రహ్మగా దదివినవారు ఏ. సి. - అన్నారట. తన వివేకనందోపనిషత్ ప్రచురణల్లో ఎని

దివోది ‘దివ్యసాందర్యం’ అనే పదిపైవల పాంపైట్ ఏ. సి. దివ్య సృష్టంతంగా విడుదలచేశాడు.

తర్వాత బోలికుడు, మరు పూరు కోదండరామరెడ్డిగారు పాతమాటలే వరి కినా మనోరంజకంగా మాట్లాడారు. తర్వాత జి. ప. చేర్చకా చంద్రశేఖరరెడ్డి కూడా పాతమాటలే (మరి పాతదికావు రెండి, యిటి నల కొత్తకావెనైన పాత మాటలే) చెప్పారు. ఏ. సి. అనే రెండవ రాల్తో ఏ. అంటే అంత్రాడేకలోననీ; సి. అంటే చరిత్ర వృద్ధిచిన్న వ్యక్తిని కొత్తఅన్వయాన్ని లాగాడు.

ఇక కొత్తవక్త శ్రీమతి ద్రోణరాజా లక్ష్మీబాయిమ్మగారు మనఃపూర్వకంగా వ్యవంగించారు. సింహంలా వెళ్ళిపోయారని, ఏ. సి. సేవా న్యుదిద్దంగా జిల్లావలకు వువకరించే కాశ్యతనం వాకటి యేర్పాటు చేయాలని కోరారు. ఏ. సి. అధికారుల సంఘంవారు యీ విషయమై ఆలోచించడం వుదితంగా వుంటుంది.

ఇక ఈ సంవత్సరం, కృష్ణిక-వ్యవ సాయ వండితులుగా ఎన్ని క చేయబడిన శ్రీ అల్లూరు కోటారెడ్డి, నేదురువల్లి కాం కృష్ణారెడ్డిగారిలకు అద్దరువందలు, నాగలి మార్కు చెక్కిన ముద్దరవలకలు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారిద్వారా యిచ్చింది నన్నానిం దారు. జమీనారెకు ద్వారా శ్రీ కోటారెడ్డి జిల్లా రైతాంగంలో కల్గిందిన తొగ్గు తి విలువైనవన్నారు. దీంతో రాజీయాల్లో తిగివచ్చానే విదేశాలకు పంపేదానికన్నా అల్లూరి కోటారెడ్డి వంటివాళ్ళను విదేశాలకుపంపితే సార్వకంగావుంటుందన్నారు. అవతల బుజును వెంకటరామమూర్తి గారి అపైవందనం - కలం చెప్పాడూ - తొరింగగా వుంది. ఇది ఏ. సి. స్పృశ్యంక నదా విశేషాలు.

ఉగాది సభ

(5 వ పేజీ కొరవ)

ఆయన చెప్పినదాన్ని జట్టిమాపై ఈ సామ్య అంత ఆహారహంగా లేనట్లున్నది. వ్యతి సంవత్సరం వం దా గ శ్రవణమచ్చుడు మొత్తం మీద తుర్తం కల్లుతుంటుందని చెప్తుంటారు. ఆ తుభాలేమి కల్గలేదు. మరి యీ సంవత్సరం ఆతుభాల్కున్న వున్నట్లు చెప్తున్నారకాబట్టి, కలంగా కొంత తుకమ్ చేతుందా అని తోస్తున్నది.

అనంతరం లక్ష్మీబాయిమ్మగారు స్వగ్గియ సుదర్శనమ్మగారి విశ్రవహాన్ని ఆవిష్కరించి వువనానం పొంగిపోయింది. “గాంధీ దృష్టిలో అదర్శప్రతి” అనే అంశంపై ముందుగా వానుకొద్దిన వ్యాసం చదవాలనుకున్నది కాని వ్యవధిలేక, తొన చోర్ వాకావరణం బాగలేక దదనలేదు. అడిగార ఇవ్వకు అంధ్రదేశాన్ని పీడిస్తున్న వేర్పాటుకొద్దం, విద్యార్థుల్లో పేరుకో జరుగుతున్న అల్లర్ల కర్మకాండ- యీ తక్షణ సమస్యలపై మాట్లాడక తప్పడం లేదంటూ కుండ బద్దలుకొట్టినట్లుగా నేటి వాస్తవ విషయాలనుగూర్చి, కొన్ని ఉపగ్రయ మైన సత్యాలనుగూర్చి మాట్లాడింది. తొన చోర్ గ్యాలరీలో అల్లరి చేయడానికే కూర్చున్న కొందరు కొంటేపిల్లలు ఆ గం చేసేందుకు లంబించుకోవడంతో అగి పోక, అయినానరే తాను చెప్పదల్యుకున్న మాటల్ని చెప్పి విద్యార్థులకు, యువతరం వారికి హెచ్చరికలుచేసి మరి కూర్చున్నది. మొత్తానికి గాంధీ శిష్యురాలని, సత్యాగ్రహి అనియతున్నది. అ తర్వాత - తానూ, స్వగ్గియ పాణకా కనకమ్మగారు కల్పి గతంలో వ్యాసిన కొన్ని వద్యాలు చదివి వినిపించింది.

అనంతరం రేఖా దమయంతమ్మ మాట్లాడుతూ కి. కే. సుదర్శనమ్మగారు కలవారింటి అడవిమదైనా ఆరోజుల్లో గాంధీ విలువునందుకుని కార్యరంగంలో చూకి

దనీ, ఉదాసీనంగా, సామరిగా వుండక వ్యవసాయో యదోదితరీతన పాల్గొన్నదనీ పేర్కొంటూ 1922 లో మండల మహిళా కాంగ్రెస్ వరకు జరిగినవ్యయి ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలగా చదివిన సుదీర్ఘ ప్రవంగం త్రిలింగ వర్తికలోనుండి కొన్ని మాటలు చదివి విడిచిందారు. అననూ యన్యుగారినుండి నన్నానంతంబుతున్నారు శ్రీమతి అననూయమ్మ మాట్లాడుతూ- ‘పూర్వరీతికర దమయంతి’ అని వాక నంబోదనచేసింది. ఇది గమనార్హమైన విషయమే. ఇటీవల జరిగిన అల్లర్ల విషయమై ప్రస్తావనూ హైదరాబాదులో యిచ్చుకు అద్దాడంటే కిడిటిలుకానీ, యిట్ల కానీ లేవచ్చారు. ఇంటిగలాల్లో వగల కొట్టబడిన స్త్రీకలెట్లు వువకర్లందరూ కి మొన్న బిడ్డెట్లలో 40 లక్ష రివ్వడం జరిం దని అన్నారు. ఇప్పుడివి ల్ల అ దోర తి యాస్తుంటే విద్యలగలవారందరికీ బాధ కల్గి న్నన్నదన్నారు. సంవత్సరానికికొకసారి వుచ్చరిస్తూ (నిగ్గిరికంతలో గాంధీని దేంబోను అనుసరి చతుండా) యిట్లా మాటిమాటికి ఆయన్ను శృకానంలోనైనా శాంతంగా వుందనియడందేదని అన్నారు. కస్తూరదేవి విద్యాలయం వారికల బృందగానంమాత్రం బాగుండింది.

NELLORE MUNICIPALITY Tender Notice

Sealed tenders are invited in the prescribed form and manner to reach the Secretary, Nellore Municipality, Nellore by 4-00 p. m. on 9-4-69 for supply of one tractor with trailer and one lorry. Intending tenderers should pay an earnest money deposit of Rs. 1000/- into the Municipal treasury, Nellore on or before 7-4-69 and attach the receipt so obtained to the tender. Tender schedule with conditions can be had from the Municipal office, Nellore on payment of Rs. 2/- into the Municipal Treasury, Nellore on or before 7-4-69. Tenders received will be opened on 9-4-69 at 4-30 p. m. in the presence of the tenderers present.

B. JAYARAM, Secretary - Nellore.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ

నెల్లూరు మున్సిపాలిటీవారు 14-3-69 తేదిన వ్యక్తులందరినీ వ్యవసాయపు వస్తు విడిచివేయాలన్న వోడివిషయము ఈక్కింది విధముగా చదువుకొనవలెను.

“నెల్లూరు మున్సిపల్ కోర్టువారు 28-2-69 తేది నెం. 844 దు గల తీర్మానముతో గుర్తించియున్నారు.

బి. జయరాం, సెక్రటరీ.

రాజమండ్రి సము కోర్టులో

O. S. No. 2 of 1966.

శింహాద్రి సూరమ్మ - 2-వవాది.

కొప్పల సూర్యకాంతం, 3-వ సాక్షి-విక్రమోలు. వ్యతివాది.

ఈ నెం. 8-వ వ్యతివాదికి దావా నమను నిమిత్తము 10-4-1969 తేదికి వాయిదా అయియున్నది. అందుకు 3-వ వ్యతివాదికి అజ్ఞానము వున్నయెడల వై కోర్టువారి యెదుట దావా వాయిదా తేదిన వగల 11 గంటలకు పోవరై మనవిచేసు కోవలెను. తేదియేదల 3-వ వ్యతివాది వరోక్షమను తీర్మానించెను.

—మద్దూరి నాగభూషణరావు, వాది అద్యక్షుడు.

*** మా మద్రాసు సినిమాలేఖరి ***

బి. ఎ. గారి

'బంగారు పంజరం'

అసభ్యత అశీలతలు లేకుండా-
నీట్గా బాగున్నది

శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డిగారి పిక్చర్ వస్త్రాం దంతి ఎంతో ఆసక్తి. అది కళాఖండం అయ్యివుంటుందని, కొన్ని ప్రమాణాలు దిద్దిగా వుండిపోయాయి అనుకుంటాం. మన అంచనాలకు న్యాయం చేసారు ప్రాధు అయిన. 'బంగారు పంజరం' అన్న బావి. ఎన్. ముద్రవేసుకున్న దిశం.

వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, పోతన, వేమన, న్యూస్, గుణసుందరి కథ, పెద్ద మనుషులు, రాజమహేంద్రవరం పాప, మల్లీశ్వరి, రంగుల రాట్రం ఈ దిశాలను నవ్వించిన వాహినీ సంస్థ ఎంత కాదనుకున్నా ప్రామాణికదిశాన్నే యివ్వాలి కదా. 'బంగారు పంజరం' కథ గత్రా ఎలావున్నా, మంచి దిశం... 'మంచి' అంటే 'చెడు' లేకపోవడం. వెలికితనం, అనభ్యత లేకుండా, బాగున్న కలిగించకుండా, చక్కగా సాగిపోతుంది. ఈ దిశంలో బి. ఎన్. 'వాణిశ్రీ' ని తారగా తీర్చిదిద్దారు; శోభనాబాయికు పాలిష్ యిచ్చారు; కృష్ణకృష్ణగారి మంచి పాటల్ని కొన్ని వినిపించారు.

దిశంలో నీల ప్రధానపాత్ర. ఆ అమ్మాయి గొడ్డెలకానరి. అల్లరి దిల్లరగా, కొండలో కోనలలో అడుతూ, పాడుతూ పైలావచ్చినట్లుగా, బతికేస్తుంది. అమె వన కన్య. కంచారియంట బుట్టిన వేణు, ఇంజనీరై ఆ అమ్మాయికోసమే పుట్టినట్లు, అక్కడ కేవలం సాధు. ఆ యిద్దరూ ప్రేమించుకుంటారు. కంప్రాక్టర్ రంగయ్యకు, వేణు నితాయితీ అవరోధం అయింది. అతన్ని తనకు అడ్డుకొనించి మరోవారిని ప్రయత్నించాడు. నీల కండ్ల సరసింహులను రెచ్చగొట్టి, వేణుపైకి వుని గొల్చాడు. కానీ వేణు ఎదురుదొరికి, తాను నీలను పెళ్ళాడకానన్నాడు... పెళ్ళాడాడు.

ఆ పెళ్ళిలో వేణు మేనమామ రామకోటి కలలు కరగిపోయాయి. ఆ యన కూతురు వద్ద వేరే మొగుడే దొరకనట్లు, అతనిసంపాదం చెడగొట్టి తనకూతుర్నిచ్చి,

వేణుకు మళ్ళీ పెళ్ళిచేయాలని ప్రయత్నిస్తాడు. అందుకు వరుమణిమందరపాదం చేస్తుంది. కానీ వేణు-నీలా బంధం మరిగిపోతుంది.

హైదరాబాద్ కు వదిలి అయినాక వేణుపై రామకోటి వన్నగడ పారింది. ముందర కృపించింది. వట్టి నదికై వేణుకు అమిత ప్రేమ. తల్లియిందిన ప్రేమ. మొత్తానికి వేణు మనసును కలుషితం చేస్తారు... వేణు వద్దల ప్రణయానికి తాను అడ్డు అనుకుని నీల వెళ్ళిపోతుంది.

అమె ఎక్కినరైలు ప్రమాదానికి గురి

విఖ్యాత కూచిపూడి నర్తకి 'పద్మశ్రీ' యామినీ కృష్ణమూర్తి.

అయి, అమె పెట్టె దొరుకుతుంది. అమె పరోవకాదాకా వెళ్ళి, ప్రమాదం తప్పించుకుని, కొత్తగాదికి నర్తకమవుతుంది. వేణు మరణించడం, దివరకు నీల నవరసలతో గానీ అతను నవ్వుడు కాలేకపోవడం, కథ సుఖాంతంకావడం జరుగుతుంది.

ఈ కథ వ్రాసింది శ్రీ పాలగుమ్మి వద్ద రాజా. కథలో ఎక్కడా తిరిగేదు, నన్నెన్నడూ, నర్తకత్వం ఎలిమెంట్ లేదు. చాలా సాదాగాబిగితే సినిమా కథకాదు. అందుకే దిశంమొదలైన అరగంటకీ విను గువ్వుకకవ్వలేదు. ఎంతకొందరగా అయి పోతుందా అని ఎదురుచూడవలసి వచ్చింది. కథ మొత్తం మూడుఅంశాలు... ఒకటి కొండలో కోనలలో తిరిగే నీల-వేణుల ప్రణయం... అది బాగా ఎస్టాబ్లిష్ కాలేదు. గట్టిగా ప్రేమించినట్లు ఎలా! ఏదో ప్రేమించాలి గనుక ప్రేమించడం. 'ప్రేమ' అనేది చాలా బలమైన సంఘటనతోగానీ సినిమాలో బలపడదు, తీరికలో వలె. అది మొదటి అంశం... పోతే కంప్రాక్టర్ రంగయ్య విలసింసగం, మేనమామ రామకోటి విలసి మిగతానగం.... కంప్రాక్టర్ రంగయ్యపాత్ర దిన్నది, విలసిదన్నది. అర్థం లేకుండా దాన్ని పెంచారుగానీ, అందులో గట్టిగా మనస్సులలో హత్తుకునే సంఘటనలేవు. రెండవది మేనమామ విలసి! ఈయన పెళ్ళిఅయి, విడ్డ వుట్టివరకు; అంటే వేణుబదిలిపై హైదరాబాదు వచ్చే వరకు పూరుకుని, అప్పుడు అతని సంసారం చెడగొట్టి, తనకూతుర్ని కట్టవెట్టాలని ఎత్తువేస్తాడు, పూరిష్... అననరమైనమాడు

వట్టు బలహీనంగావున్నాయి... కనుక కథ పేలవం అయింది చాటిత్రీ చలాకిగా, హంపాకగానది దింది. కానీ శోభనాబాయి కోసం, దర్శకుడు ఎంత ప్రయత్నించుకున్నా ఆశించినవలం దక్కలేదు. అతనిది మరి బ్రాజ్ పేన్ అయింది. కొన్ని యాం గిల్స్ కో బాగానే వున్నాడుగానీ, మొత్తం మీద ఆ పాత్రకు పిట్ కాలేదు.

దిశంలో రామకోటి రావి కొండల రావు, అతని భార్యపై నర్మ చేశాడు చాలా అనవనరం. అలాగే వారి కూతురు వద్ద, అమె పియ్యడు ముగియుట్టు తిరిగిన రీట్టు చందగ.

కంప్రాక్టర్ రంగయ్యపై కథ పెంచ వలసింది. శ్రీకైం డాం యాపించారేగానీ, ఇంజనీర్ పాత్ర, కాంప్రాక్టర్ అవ్వాలంటే ఎక్కడా ఎస్టాబ్లిష్ చేయలేదు. పాత్రల టుట్టు కథ తిప్పారుగానీ, కథ కోసం పాత్రలుకాలేదు. అందుకే వాస్తవికత లోపించింది. నవీకరణ కోల్పోయింది.

కృష్ణకృష్ణగారి పాటలలో సాహిత్యం బాగున్నదిగానీ, సంగీతం నిండుగాలేదు. రాజేంద్రరావు, గోపాలం నంగిక దర్శకత్వంలో అసం యంతా ఎక్కువగా ఆకి ప్తారు మరి.

మొత్తంమీద దిశం పెద్ద ప్రమాణాలను నెలకొల్పలేకపోయినా, ఇప్పుడు వస్తున్న చాలా దిశాలలోనుండే అనభ్యత, అశీలతలు లేనికారణంగా, నీట్గావున్నందు వల్ల, మంచిదిత్యం- పరచాలేదు. బాగున్న దనే ముద్రకు పాత్రమైంది. —కా.

సినిమాలలో సెక్స్ సెమినార్ లో డిలీవ్

కారతీమ దిశాలలో సెక్స్ అనే అంశంపై జూన్ 12, 13 తేదీలలో నైరి బాల్ లో పెద్ద సెమినార్ జరగబోతున్నది. దానిని డిలీవ్ మార్ ప్రారంభిస్తారు. ఉత్తరప్రదేశ్ లిలిం పాన్స్ ఈ దర్శకులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అనేకమంది విద్యా వేత్తలు, నటీనటులు, పాల్గొంటారు.

అమంచర్ల కన్నడచిత్రం 'హూపు- ముళ్ళు'కి సబ్బిడి

శ్రీ అమంచర్ల శేషగిరిరావు ప్రథమ శ్రేణి కన్నడ చిత్రదర్శకుడు శ్రీ రావు దర్శకత్వం వహించినదిత్యం 'హూపు- ముళ్ళు' నిడుడు దివరనెల్లో విడుదలై రికార్డుబ్రదులుచేసింది. అదికాగి మైసూరు ప్రభుత్వం రూ 50 వేలు నబ్బిడి మంజూరు చేసింది.

కిలుగురం

ఎం. ఆర్. ఎ. ప్రొడక్షన్స్ వారు శుద్ధ మన్ రంగులలో 'కిలుగురం' దిశార్పి తెలుగు, తమిళ భాషలలో మరలా నిర్మిస్తున్నారు. 1949 లో అంటే 20 ఏళ్ళ క్రితం అంజలిదేవిని నటిని చేసినది ఆ చిత్రమే.

జమీనరైతు	
సంచక్రకం చందా	రూ. 15-00.
6 మాసములకు	రూ. 8-00.
దిదినాకి	0-80 పై.

పవర్ డ్రైల్
 బావులలో, రాతిలో, డిల్లు చేయుటకు మా వద్ద కావలసిన వరి కరములు వున్నవి. కావలసిన వారు యీ క్లింది అడ్రసుకు కలుసుకొనండి.
దొడ్ల నారపరెడ్డి,
 నెహ్రూనగర్ - గూడూరు.
 (నెల్లూరు జిల్లా)
 టెలిఫోన్ : 100.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి టెండరు నోటిసు

1969-70 సంవత్సరం నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన ప్రిగిటింగు మరియు టెండింగు పనులకుగాను సీలవేయబడిన టెండర్లు, నెల్లూరు మునిసిపల్ సెక్యూరిటీ వారిచే 28-3-69 తేదీ సా. 4 గంటల లోపు స్వీకరింపబడును. స్వీకరింపబడిన టెండర్లు ఆ రోజు సా. 4-30 గంటలకు టెండరుదారుల నమూనాన తెలిపబడును, టెండరు పెట్టవలసినవారు రూ. 100/- లు టెండరుడిపోజీటు ముర్చివల్ల అవాబ్లో చెల్లించి వదరు రశీదు టెండరునకు అత వరది పంపవలెను. టెండరు పారము రూ. 1/- రుసుముచెల్లించి పొందవచ్చును. టెండరు పారమునందు లేని టెండర్ల స్వీకరించబడవు. మిగతా విషయములు అపీసు వగిచేయుచేతలందు తెలుసుకొనవచ్చును. నిర్ణీత తేదీగాని, నలభయమునకుగాని రాని టెండర్లు స్వీకరించబడవు. టెండరు కండిషన్లు అపీసు నందు టెండరుకాపీతోకూడ పొందవచ్చును.

బి. జయరామ్,
మునిసిపల్ సెక్యూరిటీ - నెల్లూరు.

యేలూరు 1-వ అడిషనల్ డిస్ట్రిక్టు మునసిపల్ కోర్టులో

E. P. 127 of 68. O. S. 279 of 66
 ఈకేసు వెంకటరత్నం వగైరాలు
 ... — డిస్ట్రిక్టు అడ్వోకేట్.
 నెల్లూరి విద్యయ్య - సాకికా-బీరుడోల,
 ఆ. డి. యం. సి. — జెడ్డిమెంటు జెడ్డి.
 డిస్ట్రిక్టు అడ్వోకేట్ తరపు వల్లిశేషా.
 జెడ్డిమెంటు జెడ్డిలు తా. యా దిగువ పెట్టాల్లు దాఖలా అప్రి 12-5-69 తేదీ వరకు 11 గంటల లగాయకు పై కోర్టు వారివలన యాలము కాబడును.
 పెట్టాల్లు.—

పెట్టాల్లు గోదావరిజిల్లా, యేలూరు తా. బీరుడోల నలు డి. లో చేరిన, బీరుడోలు గ్రామంలోని జెడ్డిల తా. అసెస్మెంటు నం. 428 రు, 3-వ వార్డు నె. 33/ఎ రు యాలము కావలసిన అస్తికి హద్దులు:-
 [కూ] దింతా చంద్రయ్య వ్రతం [వ] కొండ నర్సయ్యరావు వ్రతం [వ] వల్లిశేషాబాయి [డి] ఈకేసు రంగమ్మ వ్రతం, యీ హద్దుల మధ్య పుయారు చ. గ. 170.00, చ. డె మీ. 1, చ. మీ. 42 1/2 వ్రతం. నడరు వ్రతంలో ఉన్న తాటితలు యల్లు, తల్లు, ద్వారాంధములు వగైర యాలము కావలెను.
 డి. హా. కిమ్మ రు. 400/-
 అమీనా కిమ్మ రు. 500/-
 వ్యతిరేకి సంపూర్ణమైన హక్కు ట్రస్టుముగలవు. ఏదీకైనై నలావాదేమిలేవు.
 —కంభం మెంటు వెంకటసుబ్బారావు, డిస్ట్రిక్టు అడ్వోకేటు.

ఎం. వెంకటేశ్వర్లుగూర్తా

ప్ర: పాపం! వికలాధార్య బాలకృష్ణను తన దిశంనుండి తొలగించాడట.... కారణం ఎన్. డి. రామారావుకి
 జ: అని మీరు నమ్మారు... అనేక కారణాలవల్ల చాలామందిని తొలగిస్తూనే వుంటారు! అందుకు మరొకరు బాధ్యులుకానవలసరలేదు.. అంతదిన్న విషయాలలో ఎ.కా. డి. ఆర్. కలగ జేసుకొంటారనుకోను.

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
 ★
 Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
 12 B-Subba Reddy St.,
 MADRAS-33.

ప్రశ్నోత్తరావళి

ఎన్. ముత్యాలరావు, సర్వేపల్లి
 ప్ర: నా అలిమాన కార దేవిక అడ్రసు తెలియచేయండి. ఒక దిశానికి అమె ఎంతతినుకుంటుంది?
 జ: అడ్రసులు సినిమాజైలలో చూడండి. లేటు విషయం, అమెతో దిశాలతీసి నిర్మాతలు చూడుకుంటారు. అది బయట పెట్టకూడదు.

జి. శ్రీనివాసులు నెల్లూరు
 ప్ర: చక్కవర్తి దిశంలో వేయి మంది పిల్లలు కావాలట. నేను ఫోటో వంపదలదాను.
 జ: నీకేం దదువు నంద్యలు లేవా?

సినిమావాళ్ళకు ఫోటోలువంటి ఉత్తరాలు వ్రాయడమేనా నీవని? నిన్ను ఇప్పుట్లో ఎవరూ తినుకోరు. బుద్ధిగా చదువుకో!
ఎం. రమణారెడ్డి ఎడవలూరు
 ప్ర: నేడు దిశాలు కళాత్మక దృష్టిలో తీస్తున్నారా... లేక ప్రజలకు 'సెక్స్' నేర్పించడానికా?
 జ: సెక్స్ నేర్పించడ మేమిటి? మీరు ఎవరిదగ్గరైనా నేర్చుకున్నారా? ఎవరికైనా నేర్పారా?

పి. రంగారెడ్డి అల్లంపాడు
 ప్ర: ఉత్తమ దిశాలను కథ ప్రవరచే

శేంబాల వున్నాయా?
 జ: పూనాపిరిం ఇకాస్తియ్యలో ఒక లైబ్రరీ వుంది. అది కొన్నివేల దిశాలను నిలవజేస్తున్నది.
ఎం. సిరాజ్ చేగ కావలి.
 ప్ర: విజయలలిత, జ్యోతిలక్ష్మి హరివర్ష దిశాలలో నటిస్తారా?
 జ: అవకాశంవస్తే వదులుకుంటారా?

ఎన్. అహ్మద్ హాష దర్శి.
 ప్ర: వచ్చేసంచక్రకం జ్యోతిలక్ష్మి, విజయలలితకు వచ్చుత్రీలు వస్తాయి!
 జ: రావు, రావు, రావు, మీ రేం జెంగ వడకండి.
జె. జయలక్ష్మి కావలి,
 ప్ర: అగవారిని తడువరిదిశం ఏది?
 జ: 'ద న రా బు ల్లో' అని విన్నట్లు జ్ఞానకం.

జనాభా

In the Court of the District Judge, Karimnagar. A. S. No. 64 of 1969

Between:— M. Jaggaiah and others AND Abdulla and others.

To 1) Abdulla, age 65 years stone cutter, R/o Mallaram V. Tq. Manthani.

2) Arineni Papaiah S/o Venkata Rajam, aged 35 years occupation agriculture, R/o Mallaram (v) Tq. Manthani. —Respondents 1 and 4

Take notice that the above appeal is posted to 4th April 1969 for your appearance and hearing in the above appeal.

If no appearance is made on your behalf or yourself or through Advocate, it will be heard and determined in your absence.

—P. V. NARAYAN RAO, Advocate for the appellant.

పిల్లవాడు కనుపడలేదు

నా కుమారుడు 5 సంవత్సరాల వయస్సు, చామనవాయ, తెల్లబొక్క వేసికొని ఉన్నాడు. పేరు వెంకటేశ్వర్లు. ముందువరుసలో ఒకవన్ను చూసిపోయింది. బస్సులో తిరిగి అలవాటుపెట్టాడు. నంగం, పొదలకురు, కలువాయి మున్నగుటట్ల తిరిగి, నెల్లూరు బస్టాండు చేరినట్లు తెలుస్తుంది. వదిలిపోయింది. తర్వాత ఎటుపోయిందో తెలియడం లేదు. పోలిడి తెలిసినవారు దయచేసి తెలుపండి. వదిలూపాయలు యిచ్చుకుంటాను, పేదవాణ్ణి.

ఇంటూరు సుబ్బయ్య, తోటపేడి—తత్తుకురు.

ఒంగోలు డి.ఎ. నంబు కోర్టులో

O. S. 104 of 65. E. P. 329 of 68. కోడూరి నాగభూషణం—వాది-డి. హో. పోటూరి కోటయ్య —వ్యతివాది-జె. డి. జె. డి. చక్కవారి కా. స్థిరాస్తివేలంబాదికా.

నర్సరావుపేట డి. డి. అమ్మనబోలు నక్ డి. డి. దిల్లసు వల్ల పొతు గాము ములో పెంకుటియిల్లు - కాశీనరమునకు పాద్యులు:- [కా] కోడూరి సుబ్బయ్య కా. యిల్లు [ప్ర] బోరు [ప్ర] కోడూరి వెంకట సుబ్బయ్య యిల్లు-కాశీనరం. యా హద్దులలోని పెంకుటియిల్లు, వంతునవ 4 1/2 గడులు లేక (30 . 10 స్క్వయర్ మీటర్లు) యింటికి [డ-ప్ర] కాశీ నరం పుమారు 10 గడులు లేక (66.88 స్క్వయర్ మీటర్లు) ఆడు గుస్తలం, ప్రైవేటు, ఇంటికి సంబంధించిన సమస్త హక్కులున్న డిక్లరేషన్లు కిమ్మకు రు. 300/- లు అమీనా కిమ్మకు రు. 400/- లు యాలము వాయిదా 5-5-1969 లేది.

—యదవల్లి వెంకటేశ్వరయ్య, డిక్లరేషన్లు అధ్యక్షుడు.

కలుబువల్లపాడు పంచాయతీ కోర్టులో

C. C. No. 12 of 1967. కోటికొత్తపూడి సుబ్బరావు-పోటిక-రేగడి పల్లె - పొదిరి కాలాకా —వాది.

(1) పేరు దినకాశిం (2) పేరు సైదులు, పోటిక-అంబావరం-పొదిరి కాలాకా ... —వ్యతివాదులు.

వాదికి 1, 2 వ్యతివాదుల వలసిన పోటిక కా. కాలిగిని మిసైన దానా చేసినందుకు మీ నోటీసుకుగాను 31-3-69 లేదికి వాయిదా వేయబడినది. గనుక మీకు గల ఆజ్ఞాపకం వాయిదాకోసా ప్రోటెక్షన్ చొర్ర తెలుపుకోవలయును.

—కూనపురి బాసకీదేవ - సర్పంచ్.

ఇదీ లోక వృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

తగని స్నేహం, రమ్య ప్రాసాదం, సేనాది పతులు ఇక్కడకువచ్చి మన సంగతులన్నీ చరిత్రించివెళ్ళడం అనే చరిత్రాది- ఇప్పుడు మన చక్కవంకే రమ్య వేసి అడుగేమిటో తెలియడంలేదు.

కొనవలసిన వేగం కల్పించుకొని, నవ్వుచేసి అయిదాలు నృత్యం కల్పిస్తున్నది. నవ్వు ఎవరికి? వనరుగాదు, మనవైరికి, పక్కలో బల్లెంగావున్న పాక్ చక్కవారా!

ఇందువల్ల ప్రమాదం వున్నదని మన వారు స్నేహపాత్రులైన రచ్చవంతు తెల్పినాడు. అమెరికా హెచ్చరికను త్రోసివేర్చి 1966 యుద్ధంలో తొలిసారిగా, రమ్య మాటలపట్ల పెట్టక పోకొస్తామన్నందు చేయగలదని రమ్యకు ఐ హి రంగంగా వెల్లడిచేయడమైనది.

అమెరికా రమ్య అభిప్రాయంలో తన నవ్వుమూలాన పాక్ సాయుధ స్థితిలోని మొగ్గు ఎక్కువకాదు. ఇండియా లొంగదీసి వుంచడానికి సరిపోతుంది.

వనరేపాటికి రెక్కలో అమెరికాను రమ్య అనుకంపిస్తే తప్పేముంది? రమ్యకు మన కూ కాత్తికంగా దూరమైతే ఇది సరిపోను! కాని మన మొగ్గు కాత్తికంగా, కనీసం మన భగ్గువంమొగ్గు కాత్తికంగా రమ్యవైపున వున్నదనేది లోకదిదితం. ఆ మొగ్గు తగ్గినట్లు కల్పించినవృద్ధా పాకిస్తానై అభిమానం రమ్యకు కలుగుతుంటుంది కాదో!

హిందూ మహానమ్మద్రంలో అమెరికా నవ్వు నోకాడలంపుంటే అజ్ఞాపించాము. ఇప్పుడు రమ్యన నోకాడలంపున్నది. 14 యుద్ధనాకలన్నది. గైడెడ్ మిసిలె వాహక ఓడలు, అలాంటిదాములు వాటివెంటున్నవి. యుద్ధనాకల తారతమ్యమేకానాలో ఆ రేడియో నమ్మద్ర ప్రాంతంలోవున్నది.

మధ్యధరా సముద్రంలో 34 సౌనియట్ నాకలన్నవి. పాక్వాళ్ళు నాకల 42 వున్నవి.

అప్రో-9 బాదా విషయం సాదించింది. చంద్రమండలానికి యాసారి మనుష్యులను తీసుకపోతారు, మధ్యలో కొన్ని ప్రయోగాలు చేసినతర్వాత.

యుద్ధం ఆరువారాలాగక ఎగమిడినా రాలబరిగిలే అరబ్బులు గెలుస్తారట. 50వేల మంది అరబ్బులు మరణించినా అరబ్బులు జైత్రం లోటుకాను. కాని, పదివేలమంది యూదులు మరణిస్తే ఇశ్రాయేల్ దాసోహం అంటుంది అల్ అహ్మం ప్రతికలో వ్రాశారీ విషయాలు.

అమెరికాలో మళ్ళీ స్నేహంగా వుండడానికి నాజర్ కయారవుతున్నాడు. కాను అంటిసెమిటికీ కాదని కూడా (అగగా యూదులకు దిరోదాననికూడా) తెలియజేశాడు. ఎందుకంటే తనబాటి, యూదుల బాటి-రెంటికి ఇన్నస్టం ఒకటే తత్వదాత ఒకడేగనుక కానెట్లా యూదులనుద్దేశించగలడు?

దక్షిణ దిక్ నానుండి మొదట 50 వేలమంది సైన్యం తరలించవలసిన అమెరికా సంగళ్ళను. ఈ సందర్భం అవలంబి బాబు ఎటావస్తుందో గమనించి రెండవ అడుగు వేస్తారేమో? ఇండియా దైనా తత్వంపై వట్టికలోనుండి తొలగించబడినదని విశదీకరించిన ప్రకటనలో. దీనివలన ముస్లింలుగాని తెలుపడదు.

అవల రమ్యతో దీక్షావలెనుగనక ఇండియాతో వట్టిగా వుండటాన్ని, వైద్యం కల్పించుకోవానే అభిప్రాయం వైవాలో కలగడం అనవలసినాడు.

వారం...వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

తమ దృష్టిలో రావలసింది రాకపోతే, విడిపోకవచ్చునా. విడిపోయే నివాసం లేకున్నా, విడిపోయే వసతికూలు వుండనే వున్నవని ఒక డి. యమ్. కె. మంత్రి వర్ణించాడు.

మీ కోరానికి కారణం? అభివృద్ధి సమకూర్చడంలో రాష్ట్రాలకు కేంద్రం తగినంత సాయంచేయడంలేదని, అందువలన తమిళనాటి వృద్ధికారవడుతుందని మీ వాదం. అట్లుంటే, ఆ విషయాన్ని ప్రజల నోటినుకుతెచ్చి, వ్యతిరేకప్రాయాన్ని తమకు అనుకూలంగా జేసుకుంటే, మీ వాదం అర్థమవుతుంది, పరిస్థితిలో అరగవలసిన సవరింపు అరుగుతుంది.

అంతేగాని, కోవం వచ్చివచ్చడల్లా విడిపోతాం అని వెదిరిస్తే ఎలా?

అలాంటి పార్టీ నట్లులు అట్లా ఎందుకు మార్చుకున్నాడు? ముఖ్యమైన కారణం ఇది కేవలం తమిళనాడు పార్టీ.

కాశ్మీర్ పార్టీ అట్లా కవడం. తమిళ పార్టీ అట్లా వై అనయాయుల కవడం. ఏక భారత నిర్మాణం ఈ ప్యాంటియ పార్టీల వలన సాధ్యమా?

ఇది గట్టిగా మనం ఆలోచించవలసిన అంశం. ఎన్నికలలో అభివరత వజ్రలే పొల్లినవలెను. ఎక్కడిక్కడ స్థానికంగా అందోళనకై ప్యాంటియ పార్టీలు వూసుకోవచ్చుగా! ఈ దోరణి రాకపోతే దేశమంతటా ప్రాంతీయ పార్టీలు బలపడి సరస్వరం కక్షలకు తల వదిలేతాన్ని భీకవుడేస్తారు.

అందుకు మహోల్లసమైన ఉదాహరణం తొంద్రై కెసేన. ఈ సంస్థ అల్లరి మూలాన మొన్న దెబ్బతిన్నవారి అస్తవ్యవం అందనా దాదాపు 42 కోట్లరూపాయలని మహారాష్ట్ర డిప్యూటీ హోంమంత్రి తెలియజేశాడు. కెసేన న్యాయం? మహారాష్ట్ర లలోవున్న అసంతృప్తిని, బాధనూ తన స్వార్థకోసం ఈ సేన విలయింపింతున్నదని నలుగురు పెద్దలు పత్రికల వారితో చెప్పారు.

యస్. కె. పాటిల్ అభిప్రాయం: "దీనికి ప్రభుత్వం దూల దనుదీర్చి, నెత్తికెత్తుకున్నది. బాగా ప్లాన్ చేసి ఈ సేన తన విధ్వంసకరత్వం అరిచింది. విదేశీద్రవ్యం కోసం గడచిన ఎక్కువగా ఈ సేన చేస్తున్నట్లున్నది. అమెరికన్ రాయబారి నడిగాను- CIA సొమ్ము ఈ సేనకు ముడుతున్నదా అని; అయిన అటువంటిదేమి లేదన్నాడు." ప్రెసెంటేషన్ ద్రవ్యం ఇస్తేమాత్రం, ఇచ్చినట్లు ఎవ్వకుంటారా? పాటిల్ వంటి నాయకులు తొంద్రై వుండగా కెసేన తలయెత్తడం పరువా?

అయిరాదాన్ బాలోరామ్: "ముందుగానే కనిపెట్టి కెసేన వర్తకవంటివారితో ప్రభుత్వం తన శక్తితో దీక్షాని, ప్రమాదాన్ని అవ్వజేసువలెను. దౌర్జన్యం చేసిన వజ్రాన్ని నిషేధిస్తే దోషంలేదు."

కరుణాధి: "ప్రాంతీయ తత్వంవల్ల కెసేన ఉదీకింది, కాపిటలిస్టులు పెద్దగా దీనిని ప్రతిఘోషించి తమిళనాటి పార్లమెంట్ సభ్యులవ్వారుగాని అటువంటిదేమి కనిపించదు. బృతాంశ-బ్రతాంశ అనేనూత్రం ప్రెసెంటేషన్ ఈ సేనను దీక్షావచ్చును." తన పార్టీకి ఏ తత్వమా? నవానం తన పార్టీలో వున్నదా?

చంబూడిపాల్: "కృష్ణమీనన్ ఎన్నికలో అయిన విరోధులు దీనిని విలయింపింతున్నాడు. కార్మికవర్గాన్ని అణచడానికి దీనిని కాపిటలిస్టులు ప్రోత్సహించారు. దీనిని, RSS వంటి సంస్థలూ కేవలం ప్రోత్సహించే ప్రయత్నం చేయడంలేదు." కృష్ణమీనన్ ఎన్నికలో దక్షిణాదివారంగా ఒక్కొక్కటిగా అయినను వోట్ చేయడం న్యాయమేనా? మద్రాస్ లో ఇన్స్టిట్యూట్ ఎటావచ్చింది? సరే అదంతా పోనీయండి. కెసేన ప్రాంతీయ సంకుచిత దౌర్జన్యం అనేతత్వం గలపార్టీ అని తెలింది.

అటువంటి పార్టీలను ఎన్నికలలో నుండి వేరుచేయడం భారతపౌరుల ప్రాథమిక ధర్మం.

నెల్లూరుముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

స్వరజోత్సవాలు అరిపాళ; వివిధ కార్యక్రమాలతో నెల్లూరు పౌరులకు గానామృతాన్ని జాగించారు; వారు ధన్యమయ్యారు, మనలను ధన్యంచేశారు.

నిజమైన సన్మానం

రోడ్డు అండ్ బిల్డింగ్స్ డివిజన్ అఫీసులో 37 ఏళ్ల బానుగా పనిచేసిన శ్రీ కె. పోలయ్య, 3 లేదా వృద్ధాంగునిగా విరమిస్తున్న సందర్భంలో ఎడ్మిన్స్ట్రేట్ ఇంజనీరు తదితర వ్యవస్థలు చార్జికమైన బిడ్డోలు సన్మానం అరిపారు. ఇంజనీరు గారే పోలయ్యకు పూలమాలవేసి అతని సేవలు శ్లాఘించాడట. నిజమైన, హార్దిక మైనసన్మానం ఇది.

నాగపూర్ లో డాక్టరు చంద్రశేఖరం

మన మేకప్ మర్మయోగి డాక్టరు చంద్రశేఖరం ఇటీవల పుత్తరదేశంలో ప్రదర్శన కైకయ్యాత్య సాగించారు. ఇంజనీరు, చక్రధరపూర్, రూర్కెలా, తోపాల్ వగైరా పెక్కుటట్ల తెలుగువారికి నోడం కల్పించారు.

ఈ వందర్భంలో నాగపూర్ అందుగల శ్రీ చంద్రశేఖరాన్ని విలిది, వారిమేకప్ తిలకించి, మెచ్చి, నాగపూర్ హోటల్ మాజీ న్యాయమూర్తి శ్రీ ఎం. వి. గియోగి (మాదిరా తవాశంకరం)గారి అధ్యక్షతన వన్యానింది వందారు.

మనవాడైన చంద్రశేఖరం ప్రతిభను ప్రవాసాంధ్యులైనా గుర్తిస్తున్నందుకు, సన్మానిస్తున్నందుకు, ప్రోత్సహిస్తున్నందుకు మనం సంతోషిస్తాం!

బిడ్డల్లు చంపినతల్లి-ఎచారణకాలమే శిక్ష

బొట్ల గూడూరు వాసిని రామినేరి వెంగమ్మ అనే శ్రీ ప్రక్కవాళ్ళో తగవు పెట్టుకొని, అలవేళతో పోయి తనరెండేళ్ళ కొడుకును, అరునెలల కూతురిమ్మన్నెరు మరుగులోవేసి, కానూ దూకింది. అమె అరెస్టింది, బిడ్డలపోయారు. వెంగమ్మమీద మోపబడిన ఈసేరాన్ని అధివసల్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ ఎం. వి. ఆర్. శాస్త్రిగారు విచారించి; కేసు విచారణ కాలమైన 9 మాసాలను మాత్రం శిక్షలేద వరిగడిస్తూ తీర్పు చెప్పారు. ఇద్దరు బిడ్డలను పోగొట్టుకున్న తల్లిగా అమెను న్యాయమూర్తి దయ కలదారు.

ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ సి. రామకృష్ణ, ముద్దయవక్షంగా శ్రీ డి. రామమూర్తి వాదించారు.

కట్టుబడిపాలెం కేసు

బుద్ధిరెడ్డిపాలెం సమీపగ్రామం కట్టుబడిపాలెంలో వెల్లెంకొండ అంకయ్య దావుకు కారకులైన వారిని వెల్లెంకొండ విచ్చయ్య వగైరా నలుగురుమీద మోపబడినసేరాన్ని అధివసల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ

శాస్త్రిగారు విచారించి, విచ్చయ్యకుమోక్షం వెంకటేశం శిక్ష విధిస్తూ, విలిగించవారిని మందలించివదిలేశాడు.

విలవైన మేషి ప్రాణానికి ఎంత స్వల్ప విషయాలు కారకమవుతాయో ఈ కేసు కదర్చేం. చచ్చిపోయిన అంకయ్య కూతురు బాదికి నీళ్ళను పోయించడట; మూడవముద్దయ కూతురు అవహేళనగా మూర్ఛించడట; అంతే, ఆ అమ్మయివచ్చి తన తల్లికి చెప్పింది; అమెపోయి ఎగతాళి చేసిన అమ్మయితల్లితో తగవుపెట్టుకుంది; తర్వాత అంకయ్యవచ్చి తనభార్యను, ఎగతాళిచేసినామె తల్లిని దండించాడట; వాంతో మూడవముద్దయ, అయిన కొడుకలు, అల్లుడువచ్చి అంకయ్యను కర్కలతో బాదారట. అంకయ్య ఆ దెబ్బలతో మూడు రోజులకర్వాక నెల్లూరు ఆస్పత్రిలో ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ సి. రామకృష్ణ; ముద్దయలవక్షంగా శ్రీ డి. అనంతరామయ్య వాదించారు.

వి.ఆర్. హైస్కూలు టీచర్లు

వారం పదిరోజుల శిక్షం వి.ఆర్. హైస్కూలు టీచర్లకు; ఎక్కడనుండో మూడు పోకేశాడారు.

"నేను వి.ఆర్. హైస్కూల్లో ఒక టీచర్ను. నాపేరుచెప్పలేను. మాకు మూడు నెలలనుండి జీతాలలేదు. చస్తున్నాం. పత్రికలో వ్రాస్తేనైనా అప్రెసియేట్ అట్ అన్నాడతను. అయ్యో అనిపింది.

డి.మీద మావ్యాఖ్య అవసరమా?

ట్రంకురోడ్డు: కమ్మలు

ట్రంకురోడ్డులో పెళ్లలో అవినయగారి హయాంలో సుద్దంగా పేవేమెంటులకట్టి, కమ్మల విగిస్తే, వ్రాతపాలనలో అవన్నీ పీకేయబడి అంతర్ధాన మవుతున్నట్లు న్నాయి. ఏమిటి గ్రుడ్డి దొరకనం?

కలెక్టరేట్ నాటకాలు

ఎవ్వరూ తెల్లగొమ్మగే ప్రభుత్వోద్యోగులకు మనో విశ్వాసాన్ని కల్పించే కార్యక్రమాలుకూడా అప్పడప్పుడు అవసరమే. డ్రేలు, సాంస్కృతికోత్సవాలు సంవత్సరాని కొక్కసారైనా అరిగితే, వారిలో నిస్తెజితకొంగి, పుక్కితాము పుత్రేము కలిగి అనకాళమంటుంది.

ఈ వృద్ధికితోనే కాటోలు ఈసారి రిడిన్యూ డ్రీజోత్సవాలతోబాటు నాటికల వ్యవర్ధనంకూడా ఏర్పాటుచేశారు. డి.ఆర్. డి. శ్రీ చంద్రమౌళి సమాధరంలో, కలెక్టరేటువాళ్ళు దామర్ల వెంకటరమణగారి 'దేవాలయం', జెడ్. నరనారావుగారి 'నవగ్రహం' 16 లేదా రాత్రి ప్రదర్శించారు. నాటక రచయితగా సుచందితైన శ్రీ గిద్దలూరు గోపాలరావు దర్శకత్వం వహించాడు. ప్రదర్శనలు రైక్లెట్టాయి- శ్రీమతి ఆర్. వి. సుబ్బలక్ష్మి, శ్రీ ఎ. రమరామయ్య వికపాత్యావినయం కూడా భాగించినాయి.

ఎస్. పి శ్రీ విజయరామారావు, శ్రీలకళాళల రెక్కరరు కుమారి వద్దా వరి వువన్యనించారు. శ్రీ చంద్రమౌళిగారి నటిమణి శ్రీమతి అరుణామోవి మామతి ప్రదానం అరిపారు.

శ్రీ చంద్రమౌళిగారు అచ్చిన ప్రాత్యాహము వారి కళాహృదయానికి నిదర్శనమని వృద్ధాగ్రంథం ఎంతో సంతోషించింది.

— రాళ్లబండి వరసింహ్య (ప్రే)
వాది అదృశ్యము.

సామ్య సంవత్సర పంచాంగం

కర్త

4-5-1969 తేది మొదలు 28-5-69

తేదివరకు వాడుక కర్త.

పుష్కరము

11-11-69 తేది తుల్యండు గురు వ్యవేముదే కావేరినది వృషభారంభము.

శ్రీంద్ర పరిపాలితము

లగ్నము కన్య ఇందు గురుశేఖరులు రావం బుధ శుక్ర విశ్వవిజయవేదిక ఇట్లు శ్రీంద్ర పరిపాలితమునకు సాధకబాధక ములు శివముగా యున్నవిగాన మేధ్య దేశియుల అంబడి అధికముగా యున్నను శుక్రగ్రహ అన్యదములే శమించు అవ కాశముయున్నను బహు బాగరూకతో వ్యవర్తింపవలసియున్నది. విదేశ హిమకుంగా నివాసులయుల అక్కటై నాదా నందలించ నూచనలు గోచర మగును. శ్రీంద్రపాలకవర్ణములు అన్యోన్య వహికారము లేక వతవ నూచనలు స్ఫురించుచున్నది.

సంయుక్త అంధ్యప్రదేశీయ పరిపాలితము

లగ్నం వృశభము. లగ్నేశ శుక్రవృ లగ్నమును గురువిశ్వము ఇట్లు శుభాశి శయికారణమువలన ప్యాముఖ్యాత్మకతే ణ్యునకు విశేష శుభయోగము అన్యదము యున్నదిగాని వ్యయశని యారిరి విశేష వ్యకోవములకలిగి యిప్పుడులు నమిక రించుదూ మనో బృగమును బాదించుదూ శ్యమపడినను దైవ్యస్వయ్యములకు దోహదమివ్వగలదు. చర్యములు నిరర్థక పర్యలు బిరువుతాయున్నను పాలనకు నిరాటంక భవిష్యత్ లేకూరి నవోత్పన్న కళలు అవరించి మండల గృహవికాసిత ములు సువర్ణస్థమగుదాయుండును.

సామ్యవత్సర

అమూల్యగ్ర పరిశీలన

ఈ సామ్యవత్సరం మార్గవశ్యమైనది. క్రూరాతిక్రూరములు నమికరించి నట్లన్నను సాయన, నిరయన- వర్షారంభ గ్రహములు. రవి బుధులు అధికత్య కారకులైనందున, విదేశీయులు, పాకిస్తానీ యులు, కారకావని, హిందూస్థానీయ ప్రధాన పాలకవర్ణమును ఇతోధిక నహ కారములు అన్యనమిద్దుడూ అన గుణ్యులై ప్రవర్తించగలరు. అతర నితికర, నమర, భూకంప, మహావాయు, జలోవద్రవ, మారీస్పృహక, దోర రోగగ్ని నష్టకష్ట ములు అంతగా బాదించక అల్పమాత్రన గోచరమగుచున్ననూ అధిక శ్రేయస్క రము, నదవకాశము, బుధాధిక్యమునకు చెప్పవలసియున్నది.

అన్నిటికీ అధిక ధరలు!

దక్షిణ దేశంలో అనావృష్టి, సామాన్య పంట- ఆంధ్ర ఐక్యతకు భంగంలేని సూచన

ఈ సంవత్సరము రాజా బుధుడు; మంత్రి నూర్పుడు, నవనాయకులలో నలు గురు శుభులు, బుధుగురు పావులగుటచే నమస్త వదార్థములు హెచ్చు ధరలు. యుద్ధవలనములు, మొదట సామాన్య వర్ష ములు, కృషికాల నమవర్షమే, తదుపరి అధికవర్షమే న స్పాది వ తి బుధుడు, దాన్యాధిపతి బాబుడు అగుట ఎర్రగ్రామి, ఎర్రగ్రాహన్యములు, కొత్తరకవుపరిపంటలు, సూక్ష్మదాన్యము, నల్లకాలమే శేరికవరి, మల్లదాన్యములు విరివిగ వలించును. కొలకరి వంటలలో వల్లవహములు బాగుగా వలించును. జొన్న, పత్తి, మిర్చి, చెరకు మొదలగునవికూడా వలించును. వృక్షజాతులు సామాన్యముగా వలించును. రవాణాసౌకర్యములు కలిగి పెచ్చుధరలు కలుగును. మిర్చి, దింతవండు, తెల్లము మొదలగునవి హెచ్చుధరలు యుండును. నూనెజాతులు, నువ్వులు, వేరుశనగ ఇత్యాదివికూడా ధరలధికము. దైత్యము మొదలకావడాంతమువరకు జలవర్షంబన, ఇట్లు దేశమున నర్వకా నర్వనమన్యలు వివచ్యుతిగా యుండును. రాహు కుంభ మీనరాసులందు, శని మేషరాశియందు నందరించుటచే ధరలు ఎంతమాత్రము తగ్గవు. వంటలు అనుభూలము. ఉత్తర దేశము యుద్ధము, అధికవంట; మధ్య దేశము అతివృష్టి, సమృద్ధివంట; దక్షిణ దేశము అనావృష్టి. సామాన్యవంట. కుపాను నన్యతాతక నవనాయకాదులను విమర్శింపగా విశేషావయోగములున్నను, సుఖము ప్రజాసౌఖ్యము కలిగియుం డును. మనదేశమున దృగ్గోచరములగు గృహణములు కలవించవు.

జగల్లగ్న వర్షలగ్న ఫలములు

జగల్లగ్న వర్షలగ్నముల ననుసరించి ర వ్యాధిగృహస్థిక శుభాశుభ మిశ్రమముగా యున్నది. గాన వశ్మిమమున సువృష్టి, వంట అధికము. తూర్పున రాజ్యాంగ కల్లోలములు, యుద్ధభయము. ఉత్తరమున భూకంపాది జలోవద్రవములెక్కువ, అర్ధ వంటలు, దక్షిణమున దుర్విశ్మము, కాలము కష్టము. దేశమంతటను మారీ స్పృహకాది భయము. దోరరోగగ్ని భీతి. భోజనవదా ర్థములు నవార్థము, రాజీము వైషమ్య ములు, న్యదేశ విదేశ వర్షముల అంత;

కలహములు, యుద్ధవ్యరోవములు, అకాల మరణములు, అన్నివిధములు వ్యతిరేక ముగాయుండును.

వర్షాలు

దైత్య వైశాఖములు, అల్పమేమాడంబర అల్ప అంధవృష్టి. శ్రేష్ఠ. అపారములు నర్వకాకొలకరివాన, అల్పవృష్టి క్యానణ బాధ్యవదములు అతివృష్టి, అనావృష్టి

వర్షాలు

విపరీతములున్నను, అంతటా సువృష్టి యుండి, కర్షకులకు అనందముకలుగును. అశ్వయుణి, కార్తికములు దేశమంతటనూ వాయునహిత వర్ష జలోవద్రవాదిపూరిత ములుయుండినదినదములు నం పూర్ణ వ్యవహితములుగయుండును.

పంటలు

కొలకరి మొదటివంట మెట్టి భూమి సామాన్యఫలితములు, మాగాణిభూమి వరి మొదలుగాగల వంటలు మధ్య, దివర బాగమున కలివిగా వలించును. 3 కుంభ ములు వర్షము. ఇందు 7 బాగములు నమృదము, 10 బాగములు వర్షకములు, 4 బాగములు భూమియందు వర్షించును. వంట 16 వీనములలో 10 వీనములవంట వలించును.

ధరలు

వెండి, బంగారు, వస్త్ర, అహారాది నకల పరికరాదులు నిలకడలేక హెచ్చు తగ్గులతో యుండును. బిసను ధరలు హెచ్చుస్థాయిలోనే యుండును.

నవనాయకుల ఫలములు

రాజు బుధుడు గారి భయము, శ్రీ పురుషుల అన్యో న్యము యుండదు. మంత్రి రవి పాలకులు వరన్యరము విరోధము, ప్రజలు అధర్మవరులు. అంతటా వృష్టి లోవము అనావృష్టి, అతివృష్టి. సేనాధిపతి రవి దేశపాలకులకు వరన్యరము యుద్ధం. మేముములు వాయువీడచే హతమై కొద్దిగ

వర్షించును. రక్తదాన్యములు సమృద్ధిగా వలించును.

సస్యాధిపతి బుధుడు

మధ్యవృష్టి. వంట మధ్యము. వాయు వీడిత మేముములుకలిగి వ్యజలు భయ వీడితులై యుండురు.

ధాన్యాధిపతి కుజుడు

ముల్లుగల దాన్యములు, నల్ల దాన్య

శ్రీ నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

ములు ఎర్రగ్రామియందు బాగా వలించును.

అర్వాధిపతి రవి

ధరలు హెచ్చుతగ్గులు. వర్షము వీక రీతిగ అంతకు లేకుండుట. అతివృష్టి అనా వృష్టిగా విపరీతములు. వ్యజలు హాహా కారము. దేశపాలకులకు కలహములు కలుగును.

మేఘాధిపతి రవి

వంట మధ్యము. ప్రజలకు భయ మధికము. అంధృష్టి. ఎర్ర దాన్యములు వలించును. అంతకు సువృష్టియుండదు.

రసాధిపతి శుక్రుడు

జ్ఞాపవృషులకు, కందమాల వలము లకు, రసాదులకు వృద్ధికలుగును.

నీరసాధిపతి బుధుడు

మలులు, వివిధదాన్యములు సమృద్ధిగ నుండును. అవరదాన్యములు బాగా వలించును.

పుషపాలకుడు బలరాముడు సువృష్టి, అన్నిదేశములయందు నన్య సమృద్ధి.

స్తానసంరక్షకుడు యముడు దేశములు, దేశాంతరములు యమకిం కర వ్యకోవములు.

పూర్వ, మధ్య, అంత్య, సస్యాధి పతులయొక్క ఫలములు

పూర్వ మధ్య సస్యాధిపతులు రవి శను లైనందున వురాసా, ముదురు, మధ్య సన్య ములు, అరిష్టతకలిగి తక్కువగావలించును. ఈవంటలకు నకాలవర్షములేకయుండును. పైరులు పురుగుబాధ యుండును. అంత్య సస్యాధిపతి వంశుడైనందున, నీటి వంటలు వరి మొదలుగాగలవి వలించును. అవర దాన్యములు: బాగాకు, జొన్న, గోధుమ, కంది, పెనర, శనగ, మిర్చి అతివృష్టి ఫలితములు.

అతివృష్టి అనావృష్టిగా విపరీతములు మధ్యదేశమున వర్షాధిక్యతయు, అరణ్య వర్షకములయందు అధికవృష్టి యుండును.

మేఘ సంక్రాంతి

18-4-69 తేది ఉపయాది సాయం క్రం 6-06గంటలకు మేషరాశి సూర్యుడు ప్రవేశించును. తిదివలం, ఉత్తమమ. వార వలం, దుర్విశ్మం. అంతకు కలహము లెక్కువ. సుఖిక్ష దుర్విక్షములు ననూ

నము. కాలవలం- అతివృష్టి, లోకవీర, రోగభయములు.

అర్వా ప్రవేశమ

21-6-1969 తేది రాశి గం 2-20 లకు సూర్యుడు అర్ధయందు ప్రవేశించును. తిది, వార, కాంచలములు, శైవము, సుఖిక్షము, సౌఖ్యము, అతివృష్టి, వంటకు వృద్ధి. వెలలధికము, సస్యానుభూలవృద్ధి.

మకరసంక్రాంతి

తే 14-1-1970 తేది వృషభం 8-55 గంటలకు సూర్యుడు మకరవ్యవేశము.

వలం: సంక్రమణ పురపునకు మందా కిని నామదేయము. మూడుతలలు, రెండు ముఖములు, నాలగు నోట్లు. మూడుకాళ్లు, చేటచేపులు, పెద్ద కనబొమ్మలు, పొడ వైన ముక్కు, ఎఱిమిడి చేతులు, రెండు కాళ్లు, నల్లరి వికృతకాకారము కలిగియుం డును. మూరయోజనములు ఎఱిమిడివం దలమైతలు ఎత్తు, పన్నెండు యోజనముల లావుకలిగియున్న శరీరము కలవాడు. ఈపురుషునకు మందాకిని నామదేయము. మహిషవాహనము.

గృహణములు లేవు

మౌఢ్యములు

3-4-69 తేది మొదలు తే 11-4-69ది వరకు వడమరదిశ శుక్లాస్తమయము, శుక్రమౌఢ్యము.

25-9-69 తేది మొదలు 28-10-69 తేదివరకు వడమరదిశ గురుఅస్తమయము, గురుమౌఢ్యము.

28-12-69 తేది మొదలు 1-3.1970 తేదివరకు తూర్పుదిశ శుక్లాస్తమయము. శుక్రమౌఢ్యము.

అరునూరైనా 'శ్రీరామనవమి'కి తప్పకవిడుదల

గురజాడ అప్పారావుగారి

మొట్టమొదటి

కన్యాశుల్కము

(1897 నాటి ఎడిషన్)

శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి నుండి పొందిన ప్రేరణతో, అరుద్రగారి తుది పర్యవేక్షణలో

1897 నాటి కన్యాశుల్కము తొలిముద్రణ ప్రతిని సేకరించి-విపుల మైన వ్యాఖ్యాన వివరణలు సమకూర్చి, విరివిగా పుటోన్టు యిచ్చి వొక 'స్కాలర్స్ ఎడిషన్'గా అచ్చొత్తించినవారు మీ బం. గో. రె. - అవును మీ బం. గో. రె.

—: ప్రతులకు :—

బం. గో. రె—జమీన్దార్లు,

నెల్లూరు :: వెల: 4-50 పై

ట్రంకురోడ్డు 'మెట్రోపాలిస్' న్యూస్ పేపరుకు వడ్డీకూడా దొరికును.